

Tanum

Information från Tanums kommun

Nummer 18

Juni 2004

*På väg mot landets
bästa grundskola*

6

Musikskola upp
på gymnasie-
nivå

12

Tanums rid-
skola fyller
30 år

24

Nu byggs
bredband i
Tanum

STIPENDIATER 2004

KULTURSTIPENDIATER

2004 års kulturstipendiater i Tanums kommun har blivit utsedda av kultur- och fritidsnämnden och vardera erhållit 4.000 kr, diplom och blommor.

Tanums kommuns kulturstipendium delades i år ut för femtonde gången vilket skedde under högtidliga former den 6 juni när Tanums kommun arrangerade nationaldagsfirande i Tanumshede.

- **ANDREAS EMANUELSSON**, Grebbestad, får Tanums kommuns kulturstipendium som stöd till utbildning inom området videofilmning.

Andreas Emanuelsson är född 1984 och studerar på Fridhems Folkhögskolas videolinje i Svalöv. När Andreas gick grundskolan var han verksam i "Världens Bilder" som var ett uppmärksammat projekt där eleverna åskådliggjorde och informerade om Tanums Världsarv med dess hällristningar. Andreas har praktiserat på Norsk Rikskringkasting med foto och TV4-Fyrstad med både reportage och filmuppdrag. Förutom denna praktik deltog Andreas med filmprojekt under tiden på gymnasiet i Uddevalla.

- **JOHAN WESTERGREN**, Bottna/Paris, får Tanums kommuns kulturstipendium som stöd till teaterutbildning.

Johan Westergren är född 1980 och studerar nu första året på Jacques Lecoqs internationella teaterskola i Paris.

Johan blev medlem i BUF (Barn- och Ungdomskulturföreningen i Tanum) och började där spela teater. År 1996 var han med i den sommarens vikingaspel på Hornbore Ting. På Kultur-huset Futura i Tanumshede skolades Johan i Grotowskijtradicitionen (fysisk teater) för Michael Norlind och Sören Larsson. Johan har varit verksam som regiassistent på Göteborgs Stadsteater och som skådespelare i Allikateaterns föreställningar "Ungt blod" och "Porten mot väster".

LEDARPRIS

Även 2004 års ledarpris i Tanums kommun har utsetts av kultur- och fritidsnämnden. Pristagarna erhöll vardera 4.000 kr, diplom och blommor, när utdelningen skedde i Tanums kommuns nationaldagsfirande den 6 juni.

- **KERSTIN BURMAN** har varit ledare inom Kvillebys SK sedan klubben återupptog orientering på programmet 1980. Det är framför allt inom ungdomsverksamheten och som ledare för nybörjarkurser i orientering som Kerstin lagt ner ett stort arbete, men hon har också varit banläggare och ansvarig för ett stort antal träningsorienteringar under åren. Vid klubbens årliga tävlingar, som samlar flera hundra deltagare, finns hon alltid med som ansvarig för någon del av tävlingen. Sedan flera år är hon med och ger ut klubbens tidning Kontakten.

- **CHRISTIAN GÖTHBERG** är en av de få medlemmar i dansklubben Västkustringarna som varit med ända sedan klubben bildades 1983. Han tillhörde klubbens första tävlingsdansare och har därefter fortsatt som tränare och ledare. Han ställer alltid upp för ungdomarna, både som tränare och som ett stöd, oavsett om det är inom dansen eller andra problem inom ungdomarnas uppväxt. Han är en person som klubbmedlemmar ser upp till, han har ett stort engagemang och ser även till att ingen står utanför gruppen.

INNEHÅLL

På väg mot Sveriges bästa grundskola	4
Tanums Musikskola – även på gymnasienivå	6
Arbetsmarknadsenheten	8
Annies Hus	10
Dagverksamheten – en avlösning för anhöriga	11
Tanums Ridklubb – fyller 30 år.....	12
Företagspresentation – SportShopen	14
Brandvarnare – en billig livförsäkring	15
Havet – hur påverkas det av båtarna?	16
Nya båtplatser i Fjällbacka.....	17
Bokmärket	18
Galleri Ranrike – sommarens utställningar	19
Kulturveckan – firar 30-årsjubileum	20
Notiser från mark- och exploateringsavdelningen.....	21
Tanums Bostäder – nya bostäder i Grebbestad.....	22
Bredband – nu byggs det i Tanum!	24
Vart tar vårt sopberg vägen?	25
Bokslut 2003	26

OMSLAGSBILD:

Lennart Christensson, barn- och utbildningschef, med elever från Tanumskolan.

Tillväxt i Tanum

Tillväxt är ett ord som under en tid varit på mångas läppar och under våren har tillväxtfrågorna diskuterats ingående på lokal, regional och central nivå. Vi kan vara överens om att tillväxt är en förutsättning för att kunna utveckla och trygga vår gemensamma välfärd.

Regeringen har anslagit medel för genomförande av s k tillväxtprogram som kanaliseras, för Tanums del, genom Västra Götalands regionen och i dess förlängning till kommunförbundet Fyrbodal. Detta låter ganska invecklat och är det också. I regeringens tidigare initiativ i tillväxtfrågor som avslutades 2003, hade kommunerna i norra Bohuslän eget ansvar att fördela medel, på uppdrag av regionen beträffande vad som då hette tillväxtavtal.

Att människor tar ett aktivt ansvar för sin egen utveckling är en av de viktigaste drivkrafterna för att åstadkomma förändring och tillväxt. Politiken kan hjälpa till genom att skapa bra generella förutsättningar, men utan aktiva medborgare och entreprenörer (IKEA, Ingvar Kamprad) kommer vi ingen vart i den fortsatta utvecklingen av vårt välstånd.

Utvecklingsfrågor är inte enkla men desto mer utmanande. Förbättringar sker inte av sig självt. Förändring och förnyelse uppstår först när vi engagerar oss och tar tag i de möjligheter som vi har i vår omgivning.

Politiska insatser på den lokala och regionala nivån måste därför i hög utsträckning baseras på näringslivets behov och förutsättningar i det omgivande samhället.

Jag tycker att tillväxten är ohyggligt viktig. Många som framhåller den kommunala rollen läser sig vid skola, vård och omsorg. De glömmar hur det ska åstadkommas. Det är den ekonomiska tillväxten som är förutsättningen. Därför är också tillväxtfrågorna oerhört viktiga i mitt arbete. Tillväxt möjliggör allt det som innefattas i det kommunala uppdraget.

Kommunens roll är att "kratta manegen", att samla olika krafter för näringslivsutveckling. Vi ska också vara samarbetsmotor, inom kommunen, men också med grannkommuner, region/länsstyrelse, statliga organ som Nutek och Almi. Nyckelpersoner från näringslivet och kommunen skapar en gemensam plattform för näringslivsutveckling. Sedan tar näringslivet den större delen av ansvaret när det gäller verkställande.

Kommunen ska vara möjliggörare och inom vissa områden katalysator. Tillväxten skapas i företagen men kommunen kan i vissa stycken samordna, ge tips och idéer. Tillgång till kommunens nätverk bland annat inom den offentliga sektorn, kan till exempel förbättra ett

företags förutsättningar för tillväxt. Sedan har politiken naturligtvis också en stor betydelse när det gäller beslut och strukturer, till exempel avseende infrastruktur som vägar och IT. Bredbandsutbyggnaden i norra Bohuslän, som kommer att ske under året, har under lång tid varit efterfrågad från företagen.

Självklart är en av de viktigaste tillväxtfaktorerna att kommunen bidrar till utbildning och kompetensförsörjning genom fortsatt hög kvalitet i grundskolan och att vårt nya gymnasium ger eleverna bästa möjliga förutsättningar inför framtiden.

Social ekonomi är också en faktor för tillväxt. Ideellt arbete för att driva exempelvis en samlingslokal är betydelsefull för bygdens tillväxt. En sådan plats är viktig för att den ger möjligheter att träffas och diskutera, bland annat utvecklingsfrågor. Den sociala ekonomin får bäst bärkraft om initiativet kommer från dem det berör, invånarna själva. Samhällets roll kan sedan vara att på olika sätt hjälpa till att förverkliga idéerna. Med en rimlig arbetsfördelning och positiva förutsättningar har den sociala ekonomin stora möjligheter att bidra till utveckling och tillväxt. Ett av flera skäl till att företag utvecklas eller etablerar sig i området, kan vara ett bra samarbete mellan företagare, sociala ekonomin och kommunen.

Under senare tid har kommunen, i Grebbestad, Fjällbacka och Hamburgsund, sålt industritomter som möjliggör utveckling av flera befintliga företag samt också i några fall etablering av nya företag. Detta är konkreta exempel på tillväxt i kommunen och respektive ort. Vi har nu en uppgift framför oss att planera för nya industriområden i dessa orter eftersom efterfrågan har varit så stor att tomterna i princip är slut. Med facit i hand är det ett uppdrag man med tillförsikt kan ta sig an.

Antalet invånare i kommunen har även under 2003 haft "tillväxt", antalet har ökat med 78 stycken. Vi är nu 12 288 personer (31 december 2003). Det är fjärde året i rad vi ökar. Hoppas på en fortsättning många år framåt. Min vision beträffande antalet Tanumsbor är minst 13 000 senast 2013.

Ha en trevlig sommar!

Clas-Åke Sörkvist
Ordförande i kommunstyrelsen

På väg mot

SVERIGES BÄSTA GRUNDSKOLA

Tanums kommun siktar mot stjärnorna

Politikerna i Tanums kommun har fattat ett beslut som fått många att förväntat höja på ögonbrynen.

Beslutet är en vision om "landets bästa grundskola".

Arbetet mot detta mål är redan i full gång. Första steget är att skapa en bild av dagsläget i Tanums grundskola.

Skolchef Lennart Christensson tvekar inte inför visionen om en kommun på väg mot Sveriges bästa grundskola. Omställningen behöver inte bli dyr men det tar 4-5 år innan effekterna märks, säger han.

Vi träffas på andra våningen i barn- och utbildningskontoret, den villalikhande byggnad intill kommunhuset i Tanumshede där skolchefen Lennart Cristensson och hans medarbetare har sin arbetsplats

Barn- och utbildningskontoret gränsar till Tanumsskolan som i år är fylld till brädden, högstadiet är "knökfullt" liksom kommunens andra högstadieskola i Hamburgsund.

Men återväxten i de lägre årsklasserna är mindre, och så småningom blir det bättre svängrum i korridorerna i kommunens grundskolor. Samtidigt som elevkullarna förändras ska Tanums grund-

skola byta utseende på annat sätt.

Skolan ska bli den bästa i hela landet. Det har politikerna i fullmäktige slagit fast.

Detta minst sagt ambitiösa projekt har de lämnat över till politikerna i barn- och utbildningsnämnden, som i sin tur givit kommunens skoltjänstemän öppet mandat att genomföra det.

Skolledningen har sagt ja till uppdraget och därmed är bollen i rullning.

I första skedet tänker man utgå från vad användarna tycker om skolan; föräldrar, elever, lärare och övrig skolpersonal ska få säga sitt.

Under vårterminen har 250 föräldrar

med barn i årskurserna två, fem och åtta svarat på en enkät om hur de ser på skolan. Svaren kommer i höst att ligga till grund för förändringen inom skolan.

Också eleverna och skolpersonalen ska få säga sitt, troligen i form av intervjuer. Samtliga rektorer ska sätta sig på skolbänken, de är anmälda till en ledarskapsutbildning vid Göteborgs universitet som startar i höst.

– Vi måste jobba i bägge ändar för att genomföra denna stora vision, säger Lennart Christensson som nu har bråda dagar.

Skolledningen har hyvlat av kanterna på den första devisen att "Tanum ska ha

Sveriges bästa grundskola” till något mildare ”På väg mot Sveriges bästa grundskola”. Men även detta är att sikta oerhört högt.

Tycker du, skolchef Lennart Christensson att det är en rimlig målsättning?

– Ja, målsättningen är djärv, men den leder också till att vi tvingas fokusera. Med en sådan målsättning är det inte möjligt att göra något halvhjärtat.

Hur mycket kommer det att kosta?

– En massa nya miljoner skulle inte innebära några garantier för en bättre skola. Erfarenheter från andra delar av landet är att man kan ösa in nästan hur mycket pengar som helst utan att skolan blir bättre. Vi tänker arbeta med de faktorer som forskningen har visat ger mest, och det handlar faktiskt inte i första hand om ekonomi.

Hur ska grundskolan i Tanum göras så bra då?

– Först ska vi lyssna väldigt mycket. På elever, föräldrar och personal.

Kommer deras synpunkter att väga tungt? Är ni beredda att genomföra rejäla förändringar i skolan om de efterlyser detta?

– Ja absolut. Vore vi inte öppna för stora förändringar vore allt förfelat. Låt mig ta ett exempel. Om det visar sig att ”små elevgrupper” är något som många efterlyser, så ska vi vara öppna för att radikalt disponera om dagens klasstorlekar. I stället för det nuvarande systemet där en lärare kanske har 25 elever i en klass och en annan undervisar 3 elever åt gången, kanske vi ändrar så att det blir vi har 12 elever i varje klass.

Finns det något som du redan nu kan säga blir förändrat inom några år?

– Vi ska höga krav på den sociala miljön, och höga krav på kunskapsdelen. Vi ska ha förväntningar på att alla elever ska lyckas.

Vad är bra med skolan i dagsläget?

– Vi har en stabil personalkår, med duktiga och engagerade lärare. Kommunens skolor är bra placerade runt om i kommunen och de är i bra skick

Varför är det så viktigt att just Tanums kommun ska ha en så bra grundskola?

– I grunden är det förstås en politisk fråga. Det finns ett kommunalt intresse av att få fler invånare, och det får man om man kan erbjuda goda livsbetingelser. Tanum har natur i toppklass, bra kulturliv, gott om utrymme och många andra plus. Sedan finns faktorer som kan utvecklas mer, en av dem är en bra grundskola.

Är potentiella inflyttare en viktig målgrupp för begreppet ”På väg mot Sveriges bästa skola”?

– Defintivt. För barnfamiljer som funderar på att flytta hit är det mycket viktigt att det finns bra skolor. Ett av de yttersta målen är att behålla de egna ungdomarna och samtidigt få hit flera andra ungdomar utifrån.

Finns det något som skulle kunna få dig att tappa tron på visionen om att Tanum är på väg mot den bästa grundskolan i Sverige?

– Ska visionen vara trovärdig måste skolan få kosta minst lika mycket som i dagsläget, helst lite mer och absolut inte mindre.

Hur ska ni få veta om skolan blir bättre eller inte?

– Vi ska följa upp vad elever, föräldrar och skolpersonal tycker. Utvärderingar i olika former kommer att ha en viktig roll och vi ska skapa rutiner för dem.

Du är tämligen ny som skolchef i kommunen. Hur ska du hinna med ”Bästa grundskolan”-projektet och samtidigt sköta det vardagliga skoljobbet?

– För det första är det inte jag själv som ska göra allt jobb, i princip ska all personal inom skolan att vara med och föra utvecklingen framåt. Jag kommer att trycka mycket på vikten av samsyn, för mig är det ett ledord i processen.

Du ska leda processen. Vilka egenskaper har du som kommer till pass när grundskolans kurs ska läggas om?

– Jag är utvecklings- och idéorienterad. Inte kontrollant, administratör eller förvaltare.

FAKTARUTA:

Några exempel på påståenden om Tanums grundskola som föräldrarna fått ta ställning till under våren. Svaren har varierat på en skala från ”Instämmer helt” till ”instämmer inte alls”.

- Eleverna känner sig trygga i skolan.
- Lärarna är kunniga.
- Mitt barn tycker att undervisningen är intressant och engagerande.
- Undervisningsgrupperna är lagom stora.
- Skolmaten är bra.

MUSIKSKOLAN

I sommar kommer "världens största musikskoleorkester" att spela på Carnevalen i Grebbestad.

Innan dess ska de 300 eleverna i orkestrarna träna – på en fotbollsplan!

Tanums musikskola är en stor doldis, med ännu större ambitioner.

Dennis Borg och Maria Cronholm, som båda går på Tanumskolan, övar trumpet och althorn under överinseende av musikskolans chef Per Lagerberg.

Den kommunala musikskolan i Tanum är relativt stor, med många elever och åtskilliga instrument på menyn.

Här börjar de flesta spela redan i tredje eller fjärde klass och det finns elever som fortsätter ända upp i gymnasiet.

– Det är inte vanligt med kommunala musikskolor som erbjuder undervisning ända upp på gymnasienivå, men här kan vi faktiskt göra det, myser musikskolans chef Per Lagerberg som själv undervisar i saxofon och klarinett när han inte leder skolans verksamhet.

På det hela taget är han riktigt nöjd med kommunpolitikernas inställning till skolan, verksamheten har luft under vingarna och i år får man 1,4 miljoner i kommunalt bidrag. Tillsammans med elevavgifter och en del andra intäkter räcker det för att undervisa över 400 elever. Här spelas de flesta vanliga instrument

– Vi brukar försöka tillfredsställa även lite speciella önskemål, säger Per. För något år sedan hade vi en elev som spelade panflöjt.

Skolan har åtta lärare med varierande tjänstgöringsgrad, den resursen ska också räckta till grundskolans ordinarie musiktimmar. Nästan all undervisning sker på skoltid, eleverna går ifrån lektionerna för att spela.

– Vårt bekymmer är att vi oftast har så olämpliga spellokaler, ibland spelar vi i skrubbar och omklädningsrum. Det går tack vare entusiastiska lärare och elever, men vi skulle verkligen ha glädje av bättre lokaler.

Spelglädje finns i stora lass, skolan har två blåsorkestrar och två stråkorkestrar, ytterligare en blåsorkester är på gång.

Orkestrarna har upp till 90 speltillfällen per år. Repetitionerna sker oftast på

Futura, men i år har man också flyttat utomhus.

– Vi ska delta med en jätteorkester under Carnevalen den 10 juli, berättar Per. Vi räknar med 300 deltagare i orkestern så vi övar på en fotbollsplan.

Skolans målsättning är att först och främst få många barn och ungdomar att trivas med sitt musicerande och förhoppningsvis ha en god relation till musik genom hela livet.

– Ibland väljer någon att gå vidare och ha musiken som yrke och det tycker vi naturligtvis är fantastiskt roligt, men det är inget huvudmål för skolan.

Tanums musikskola erbjuder undervisning ända upp på gymnasienivå. Jakob Bengtsson som går första året på gymnasiet spelar trumpet.

– Jag har haft stor glädje av musikskolan och tänker fortsätta under alla tre

gymnasieåren, säger han.

I princip försöker skolan erbjuda alla barn som vill, en plats. Urvalskriteriet är ålder, vilket betyder att ju äldre man är desto längre fram i kön står man. Vissa begränsningar finns, som att det bör vara minst tre elever med samma instrument på en skola.

– Vi är tvungna att ha den regeln, våra resurser medger inte att en lärare åker till en skola där enbart en enda elev spelar ett visst instrument.

Både stråk och blås har ökat rejält de senaste åren, och skolan har jämn könsfördelning. Men valet av instrument skiljer: tjejerna spelar fiol och tvärflöjt medan killarna föredrar elgitarr och trummor.

Musikskolans chef är mycket nöjd med verksamheten i dagsläget, men har ändå en dröm:

– Jag skulle gärna dra musikskolan mer mot "kulturskola" med exempelvis dans, teater, media, datorkomposition på programmet. Är inte det en spännande tanke?

Jakob Bengtsson studerar på gymnasiet och är en av de Tanumselever som går kvar i den kommunala musikskolan även efter grundskolan. Musiken tänker han fortsätta med även efter gymnasiet, säger han.

FAKTARUTA:

- Tanums musikskola har vårterminen 2004 haft cirka 420 elever.
- Under våren har ett 80-tal barn stått i kö, grundprincipen är att äldst kommer in först.
- Musikskolan har fyra orkestrar, en till är på gång.
- Skolan erbjuder undervisning i fiol, altfiol, cello, basfiol, tvärflöjt, klarinett, saxofon, trumpet, trombon, althorn, baryton, tuba, blockflöjt, gitarr, elgitarr, elbas, piano, keyboard, orgel, trummor och sång.

www.tanum.se

- Tack alla ni som svarade på den marknadsundersökning vi hade på hemsidan. Vi fick in 500 svar och många, många bra förslag på förbättringar. Vi håller på att gå igenom alla svar och förslag vi fått på de olika frågorna.
- Företagare! Vill du ha en länk till ditt företag från kommunens hemsida, hör av dig till webb-redaktionen, adress och telefon nedan, eller näringslivssekreterare Kerstin Danielsson, telefon 0525-181 35, e-post kerstin.danielsson@tanum.se.
- Har du/ni fått barn och inte blivit fotograferad på BB finns möjlighet att skicka in foto och text och få det publicerat under rubriken Nyfödda.
- Bakom Tyck till! döljer sig alltid en aktuell fråga som vi vill att du tar ställning till. Fler och fler upptäcker denna "opinionstestare".

Hur hittar jag?

De flesta börjar nog med menyerna men två andra vägar är sökfunktionen och våra olika länklister, "Innehåll A-Ö", "Externa länkar", och "Tanumslänkar". Sökfunktionen och länklistorna finns nere i vänster hörn på hemsidan.

Jag har inte Internet!

Man behöver inte ha en egen dator för att besöka kommunen på Internet. I kommunhusets reception finns en Medborgarterminal där du kan söka kommuninformation och annan samhällsinformation. Möjlighet att skriva ut finns. Tillgång till Internet finns också på samtliga bibliotek.

Vad tycker Du?

Vi vill gärna ha Dina synpunkter. Du kan alltid lämna tips, kritik och beröm på e-post-adresserna webbredaktionen@tanum.se, anette.karlstrom@tanum.se och ulf.ericsson@tanum.se. Webb-redaktionens telefonnummer är 0525-181 24, informationsansvarig Ulf Ericsson 0525-181 19.

AME ARBETSMARKNADSENHETEN

**Natur & kultur • Kommunens bilpark • EU-projekt
• Snickeri & produktion • Utbildning • Chef: Tony Jönsson**

De är 23 personer som hjälps åt med alla de olika uppgifter och uppdrag de tar sig an. Sedan några år har de lokaler på Industrivägen, mitt emot Träminuten i Tanumshede. Just när jag besöker dem har de inte någon bil inne, annars är det mycket att stå med att hålla ordning på kommunens 55 bilar. Sedan arbetsmarknadsenheten tog över ansvaret för kommunens bilpark lever en bil i genomsnitt 48 månader, att jämföra med 36 månader som det var innan. Dessutom får kommunen bättre betalt när bilarna säljs. Flest bilar har

omsorgen. – Vi jobbar så att vi hämtar bilarna på enheterna, går över dem och lämnar dem tvättade och klara, säger platschefen Jan Olsson. Bilenheten är ett av Arbetsmarknadsenhetens många ben.

Verksamheten på Industrivägen går under namnet Utvecklingscentrum och har bland sina uppdrag också strandstädning, skötsel av naturreservat, produktion av tavelramar, snickeri mm. I kulturhuset Futura finns Datorteket som är utbildningsgrenen inom arbetsmarknadsenheten. I Håkebackeskolan, i

Fjällbacka, driver arbetsmarknadsenheten EU-projektet *Uppdragshuset*, som är ett utvecklingsprojekt för arbetslösa och sjukskrivna. Tony Jönsson, arbetsmarknadsenhetens övergripande chef, menar att bred samverkan, samhällsnytta och personlig utveckling utgör grunddragen i verksamheterna.

Förutom ledning och administration har de flesta projektanställning i kommunen. Det övergripande målet är att projektanställningarna övergår i anställningar på den ordinarie arbetsmarknaden.

Jan Olsson och Christer Almqvist, på Utvecklingscentrum, menar att verksamheterna inte är så kända bland kommuninvånarna. Så här får Ni några faktauppgifter: arbetsmarknadsenheten utför 350 dagsverken per år inom fornvården, det kan vara skyltning och skötsel av hållarna i Vitlycke. Totalt utförs 1 500 dagsverken inom kommunens förvaltningar, och ytterligare

1 700 dagsverken inom naturvårdsområdena med exempel som strandstädning och olika insatser i naturreservat.

Ett mer ovanligt uppdrag var när de sorterade 120 000 golfbollar. Bollarna hade fraktats hit från USA, de rengjordes och sorterades för en kund som sedan skulle sälja dem vidare!

Janne Ahlfors färdigställer en av kommunens etanolbilar.

**"De goa gubbarna" i naturvårdslaget på plats i Sannäsreservatet.
Från vänster: Stig Johansson, Göran Tyft, Bertil Ekberg och Sune Karlsson**

Det finns ett brett miljötankande i Tanums kommun. Etanolbilarna är goda exempel liksom satsningen på kommunala naturreservat och strandstädning.

Naturreservat, natur- och kulturvårdsområden är ett inte ovanligt inslag i Tanums kommun. Det handlar om att skydda, bevara och om att vårda olika miljöer för djur, natur och människor. Natur som lämnas orörd växer igen och landskapet förändras. Naturreservat som Tjurpannan, Otterön och Korsön är exempel på nationella naturreservat som arbetsmarknadsenhetens naturvårdslag sköter på uppdrag av Västkuststiftelsen.

Det är upp till kommunerna att skapa fler reservat än vad Länsstyrelsen beslutat om. Sannäsfjordens alskog och bestesmarker och Falckeröds lindskog är s.k. kommunala naturreservat. Natur-

reservaten är också ett led i att skapa intresse och förståelse för natur- och kulturmiljöer, för samtid och framtid.

När denna artikel skrivs står vit-sipporna i backen och träden har börjat spricka ut. Naturvårdslaget håller på att slutföra röjning och stängsling i Sannäsreservatet. Snart skall fåren släppas ut. Reservatet hittar Du några hundra meter söder om samhället och det är ett riktigt vackert stycke natur.

AME

När man talar om stränder är det många som får nåt speciellt i blicken. Stränder är pärlor som förenar oss med havet.

Strandstädarna på arbetsmarknadsenheten, skolor och föreningar gör en stor insats för att stränderna skall se ut som vi vill ha dem. Strandstädning är en frivillig verksamhet för kommunen.

Arbetsmarknadsenheten har hållt på med strandstädning i tretton år nu, och det är inga små mängder skräp det handlar om. Under april i år samlade man in 216 säckar med skräp i Edsvik, och det på en sträcka av 200 meter. Lägg sedan till att kusten i Tanums kommun är 55 mil lång, med öar och skär inräknade. Just Edsvik utgör ett s.k. referensområde, så man har en mycket god bild av varifrån soporna kommer, och det mesta kommer utifrån sjön.

Det är knappast en verksamhet som går med ekonomisk vinst, även om ersättningen från Västkuststiftelsen täcker en del av kostnaden. Vinsten finns på ett annat plan. Strandstädning sker en gång per år under perioden april till oktober.

Tack alla Ni som hjälper till!

ANNIES HUS

*Radhuslägenheten på botten-
våningen vid Annie Buscks
gata i Grebbestad är en riktig
doldis.*

*Bara en liten keramikskylt
på den gula väggen intill
entrédörren skvallrar om
namnet.*

*Annies hus är en institution
med hemkänsla.*

I Annie's hus ser det mesta ut som hemma hos vem som helst. Katarina Hansson hjälper Isabelle Fransson som ibland är här på vardagsnätterna.

Frukostflingorna står på kylskåpet och i diskhon ligger några koppar, här och var ligger leksaker och gosedjur.

Tittar man närmare märks dock att badrummet är handikappanpassat med elektrisk lift, och i de fyra sovrummen har sängarna elhissar och sidogrindar.

Men på det hela taget känns det mesta precis som hemma.

– Barnen ska trivas, vi är ju deras andra hem, säger Katarina Hansson som är ansvarig för verksamheten.

Barnen och ungdomarna som kommer till Annie's hus har gemensamt att de bor hemma hos föräldrarna och är förståndshandikappade eller rörelsehindrade.

Sommaren är högsäsong, då brukar barnen bo här varannan helg plus tre hela veckor så att föräldrarna får några veckors välbehövlig egen semester. Resten av året turas olika grupper om under helgerna.

Bostadsområdet är blandat med både hyres- och insatslägenheter. Från dagiset i radhuset intill hörs stim och stöj.

– Vi hade en fantastisk tur som hamnade just här, en absolut fullträff, säger Katarina.

När kommunen tog över korttidsverk-

samheten från dåvarande landstinget i början av 1990-talet var det överskott på lägenheter i Grebbestad och verksamheten flyttade in i två sammanslagna radhuslägenheter i Annie Busckområdet i övre Grebbestad.

– Här har vi både skog och strand, stad och land. Människorna i omgivningarna är jättevänliga, vi blir väl bemötta överallt.

En stor del av verksamheten går ut på att göra högst vardagliga saker, när vädret tillåter är man ute.

– Sommartid går vi ned till stranden och badar i havet, köper glass, spelar minigolf och vandrar i skogen. I bland går vi och handlar eller tar en promenad i samhället.

En typisk helg på Annie's hus börjar på fredagseftermiddagen, barnen kommer ofta med färdtjänst eller taxi direkt från skolan.

– Sedan är det som hemma hos de flesta familjer, ibland hinner vi kanske ut en sväng innan det är dags att laga lite god fredagsmat. Därefter har vi oftast lite kvällsmys med godis i tv-soffan innan det så småningom blir läggdags.

Personalen har så kallad sovande jour, vilket innebär att de också får gå och lägga sig. Någon djup sömn blir det förstås inte, här sover de vuxna med öronen på skaft.

Personalgruppen på Annie's hus är ett väl sammansatt gäng, det är sällan någon slutar. En orsak är mixen av heltidare, halvtidare och kvartstidare som gör att personalens sammansättning under passen varierar.

Schemat lägger personalen själva, sällan eller aldrig uppstår problem.

– Den som står på tur att "offra sig" brukar känna på sig att det är dags. På sommaren behöver vi ju mer personaltid men det brukar gå bra eftersom flera som jobbar här också har lärarjobb och kan jobba mer på lovet.

En enda kille jobbar på Annie's hus. – Jag stortrivs och rekommenderar verkligen andra killar att prova på den här typen av jobb, säger Daniel Monus som nu varit med i gänget i över 15 år och jobbar halvtid här och halvtid inom särskolan.

– Från början kom jag in av en ren slump, jag hade ett vikariat inom för-

Daniel Monus är den enda killen som arbetar på Annies hus. Han är har varit med sedan starten och stortrivs med jobbet som han hoppas fler killar ska nappa på.

skolan när jag blev tillfrågad om jag kunde ta några dagar på ett korttidsboende. Jag gick dit på vinst och förlust, och trivdes från första stund.

Att vara ensam kille med nio kvinnliga kollegor är inget problem, tycker han.

– Men visst vore det bra med fler killar i vården. Jag tror fler skulle uppskatta den här typen av jobb om de bara fick chansen att prova på.

PS

Undrar du varför verksamheten går under namnet Annies hus? Namnet kommer från Annie Busck som också gett namn åt både bostadsområdet och dess huvudgata. Annie som en gång var telegrafstationens föreståndare och även fullmäktigeledamot, ägde både hus och mark här uppe i övre Grebbestad, och ville att den efter henne skulle användas till någon form av kommunalt ändamål.

FAKTARUTA:

- Annies hus är till för att avlasta föräldrar med barn som har förståndshandikapp eller rörelsehinder.
- Här bor barnen korta perioder, som under helger och några sommarveckor, ibland också några dagar i veckan.
- De flesta anställda arbetar deltid, för närvarande jobbar nio personer på Annies hus.
- Verksamheten finns i ett gult radhus på Annie Buscks gata i övre delen av Grebbestad, nära idrottsplatsen Siljevi.

DAGVERKSAMHETEN PÅ HEDEGÅRDEN OCH KALKÅSLIDEN

– ett stöd när minnet sviktar och en avlösning för anhöriga

Hedegårdens och Kalkåslidens dagverksamheter är till för dementa personer som bor hemma.

Dagverksamheten, som bedrivs på Hedegården, har varit i gång ett år och är öppen två dagar i veckan. På Kalkåsliden har verksamheten varit igång tre dagar per vecka i 2,5 år.

Syftet är att ge stöd och avlösning till anhöriga, med målet att gästerna ska bibehålla det friska och bo kvar hemma så länge som möjligt.

En förutsättning för att den demenssjuke ska kunna bo kvar hemma, är att anhöriga får stöd och avlösning som ger dem möjlighet till vila och få tid för sig själva.

Dagverksamheterna har för närvarande åtta respektive tolv gäster inskrivna, gästerna kommer 1-3 dagar per vecka, allt efter behov. Verksamheterna håller öppet åtta timmar om dagen och är då bemannade med två undersköterskor.

För att få komma till denna dagverksamhet ska personen ha påbörjat en utredning för sin demenssjukdom, eller vara färdigutredd.

Personalen består av tre undersköterskor: Monika, Lena och Anette. De har bred yrkeserfarenhet och speciell kompetens när det gäller att bemöta dementa. I dessa egenskaper ingår flexibilitet, fantasi, humor och fingertopp-skänsla för människors behov.

Alla gäster som kommer till dagverksamheten ska känna sig delaktiga och bli bemötta med värdighet. Att bli sedd och bekräftad är det viktigaste för den demenssjuke.

För att vistelsen på dagverksamheten skall bli så bra som möjligt för både anhöriga och den demenssjuke personen gör Monika, Anette och Lena först ett besök i hemmet. Där lär dom känna varandra, går igenom problem som finns samt planerar gemensamt praktiska lösningar.

Sedan bjuds den anhörige och den demente personen in till ett besök på dagverksamheten

för att bekanta sig med miljön och de andra gästerna. Den första tiden blir de flesta hämtade och hemkörda av Monika, Lena eller Anette.

Vad händer då på Hedegårdens och Kalkåslidens dagverksamheter?

Målet är en trevlig och positiv dag för gästen så att han eller hon vill komma tillbaka. Även om man inte kommer ihåg att man skrattat eller vad man skrattat åt, ska det kännas det att man haft roligt.

Dagen består av hemlika sysslor som till exempel att laga mat och duka bordet, eller plantera blommor på uteplatsen. Andra aktiviteter kan vara att titta i fotoalbum och böcker, spela kort eller andra spel, gå promenader och göra utflykter till affärer och restauranger. Måltiderna avnjuts i trevlig samvaro och ger tillfälle till mycket skratt och prat.

En bra dag ger en god natt!

På Hedegården arbetar Monika Hurtig, Lena Johansson och Anette Karlsson tel 0525-185 73

På Kalkåsliden arbetar Lena Johansson och Anette Karlsson tel. 0525-353 55

Demenssjuksköterska är Eva Johansson tel 0525-185 54 (säkrast 8.30-9.30)

- Har du frågor om demens?
- Har du behov av stöd och avlösning?
- Har du behov av att dela bördan med någon?

Välkommen att höra av dej till Eva Johansson.

**Demenssjuksköterska/anhörigsamordnare
Tel 0525-185 54 vardagar kl. 08.30-09.30.**

Mer plats för träning och tävling

när Tanums ridskola bygger ut

Tanums ridskola som i år fyller 30 år, firar med att bygga ut ridhuset. När det står klart 2005 är det nästan dubbelt så långt, och godkänt för betydligt större tävlingar i högre klasser än i dag. Men basen i verksamheten är alltså de vanliga ridlektionerna, här rider omkring 200 unga och äldre entusiaster på kvällarna.

De allra flesta ryttarna på Tanums ridskola, eller ska vi säga ryttarinnorna, är tjejer i åldern 7-15 år.

– Vi har killar som rider men de är inte så många, oftast lägger de av när de börjar på högstadiet, berättar ridskolans chef Viktoria Mentzer.

Tanums ridskola ligger strax söder om Tanumshede, på vägen mot Grebbestad. På gaveln till det tidigare stallet hänger fortfarande en skylt med texten "Stall Heane", men det namnet tillhör historien och skylten ska snart bytas ut. Snart kan vi läsa namnet "Tanums ridskola" på en ny skylt.

För detta är hela kommunens ridskola och ridklubb. Det säger klubbens ordförande Benny Mentzer när vi träffas i det nybyggda personalutrymmet intill ridhuset där kvällens lektioner som bäst pågår.

Det doftar svagt av häst i de nya lokalerna som förutom kontor inrymmer tvättrum, duschrum och torkrum. Tillbyggnaden som byggdes av medlemmarna är bara ett år gammal.

– Vi har medlemmar som är fackfolk inom byggbranschen och ställer upp gratis. Utan dessa insatser skulle vi inte ha en chans att utvecklas som vi gör, säger Benny.

Tanums ridskola är livaktig, i princip pågår lektioner varje vardag från klockan 16 till 22. Dagens första elever kommer ofta direkt från grundskolan för att snabbt byta till ridkläder och svinga sig upp i

Ridklubbens ordförande Benny Mentzer och ridskolechefen Viktoria Mentzer framför ridhuset som nu ska förlängas, markarbetena är i full gång.

sadeln för en 45-minuters lärarledd lektion.

Här tränas och praktiseras det mesta i hästvåg. De yngsta ryttarna är inte mer än 5-6 år och går i ridlekisgruppen. Den stora majoriteten består av tjejer från sju till femton år, men det finns också andra entusiaster, exempelvis den så kallade gubbridningen med män i åldern 40-75 år.

– Vi har en ökning inom just gubbridningen, säger Viktoria. Gubbarna får vänner att prova och flera av dem fortsätter sedan rida.

En annan grupp som också hittat till Tanums ridskola är de handikappade. Här

finns en organiserad verksamhet för både fysiskt handikappade och förståndshandikappade. Oftast använder man den inlänade fjordingen Karin som är en särskilt lugn och trygg häst, född -81.

– Vi hade en handikappad ung person som i början låg utmed halsen på hästen, och nu sitter rakt upp i sadeln, berättar Viktoria. Ofta ser vi en positiv förändring när handikappade fått rida ett tag och det är fantastiskt roligt och uppmuntrande. Vi är öppna för att prova ridning för alla med handikapp och oftast hittar vi en individuell lösning som gör att han eller hon kan rida efter sina förutsättningar. Vår handikappridning är rätt väl känd i

kommunen och det är inte ovanligt att någon ringer och frågar om det är okey att prova, och det är det alltid.

På vardagarna tar anställd personal hand om hästarna, men på helgerna hjälper eleverna till med skötseln. Varje elev tar hand om skötseln ungefär en dag per termin, då är det i gengäld skötsel mest hela dagen; morgon, middag och kväll. Från maj till oktober sker det mesta utomhus, under den tiden går nämligen hästarna i hagen dygnet runt.

Marken med byggnaderna och hästhagarna ägs av kommunen, men de som vill rida längre ut i naturen har goda möjligheter. En hel del omgivande mark ägs av svenska kyrkan och för en liten hyra får ridskolan nyttja ett antal stigar på kyrkans mark.

– Vi har också ett mycket gott förhållande till andra markägare i trakten, säger Viktoria. Bland annat har vi tillåtelse att rida i kanten av åkrarna på vissa ställen, vi kan faktiskt rida till Grebbestad och komma fram vid idrottsplatsen Siljevi utan att vara ute på bilväg utom en kort sträcka vid järnvägsstationen.

På samma sätt som en del av skolans ryttare vill ut i geografin så föredrar en del privata ägare det motsatta och hyr in sig i skolans ridhus. Det är ingen ovanlig syn att hästägare kommer med hästen i kärra efter bilen på helger och håltimmar på kvällar för att ta några varv i ridhuset. Särskilt den kalla och mörka årstiden är det populärt att rida inomhus.

Daniel Hansson, 9 år har just avslutat ett pass på Nappe.

Amanda Grind, 11 år, ska sadla av ponnyn Sture. Amanda har ridit sedan hon var riktigt liten och tänker fortsätta för alltid.

Ridklubbens ekonomi är någorlunda, men inte guldkantad. Omsättningen är cirka en miljon kronor och förra året fick klubben 140 000 kronor i kommunalt bidrag. Att rida kostar 95 kr per 45-minuterslektion för elever upp till 18 år, och 115 kr för den som är över 18 år.

– Det är priser vi måste ta ut för att få ekonomin att gå runt, säger Benny Mentzer. Jag tycker kommunen har en positiv inställning till vår verksamhet, men har ändå en dröm om en något starkare ekonomi. Då skulle vi kunna sänka avgiften för barnen, jag är lärare och vet att det finns barn som skulle vilja börja rida men där familjen inte anser sig ha råd.

Under våren 2004 pågår markarbeten vid ridhusets borte gavel, huset ska nämligen förlängas från nuvarande 40 meter till 70 meter och blir därmed godkänt för tävlingar i högre klasser.

– Hittills har vi enbart haft lokala tävlingar, men nu kommer vår duktiga tävlingsektion att kunna ordna avsevärt större tävlingar, säger Benny. Det är det

roligt att kunna bjuda in till mer omfattande evenemang och det ger välbehövliga intäkter.

Här på ridskolan hjälps både unga och gamla åt att skrapa ihop pengar till verksamheten, ett av intäktskontona brukar de flesta av oss komma i kontakt med, på somrarna har ridklubben alltid ett räklotteri i en av de små kurer i norra ändan av Grebbestadsbryggan.

FAKTARUTA

Tanums ridskola har ca 300 medlemmar, varav ungefär 200 ridande.

Yngsta medlemmen är 5 år, äldsta är 75 år.

Ridlektionerna kostar från 95–115 kr, beroende på ålder.

Klubben har 15 egna hästar, från små ponnys till stora halvblod.

I stallet finns också en inlänad häst för handikappriding.

SPORTSHOPEN

– en ren tillfällighet

Sportshopen i Grebbestad har ett läge med havsutsikt som få affärer utmed västkusten kan mäta sig med.

Bara några meter från vattnet ligger kläd- och skoaffären som numera är en av kommunens stora besöksmagneter.

Sportshopens historia började för 15 år sedan, som en ren tillfällighet.

Reinert Sörensson kom som nyutexaminerad ekonom och hade tänkt stanna över sommaren. Nu har det gått 15 år och Sportshopen är ett av de större företagen i kommunen med ett 100-tal anställda.

Utanför entrén vajar sportiga kläder i sina ställningar, ibland undrar man hur de ska hålla sig kvar när västanvinden friskar.

Men de hänger trotsigt både vinter och sommar, för numera är Sportshopen öppen året om.

– Större delen av affären ligger på andra våningen och därför har vi skapat en entré som verkligen ska kännas välkomnande, säger Reinert Sörensson som äger företaget. Den utanpåliggande hissen med glasväggar är också ett led i den tanken.

Sportshopen är en affär som nästan alla i trakten känner till, numera kommer även långväga besökare.

Affären har blivit ett begrepp, och sortimentet har slagit väl ut bland kunderna. Sedan må det vara hänt att man i bygden fortfarande kallar de svarta fleecetröjorna som var populära för några år sedan för "Grebbestadsfrackar".

Alltjämt ligger en sportig anda över sortimentet, men nu finns också vardagskläder och även sådant som passar på fina kontoret.

Företaget som snart omsätter 100 mil-

joner kronor har kommit till nästan av en slump.

– Man kan säga att jag halkade in som på ett bananskal, skrattar Reinert. Det började sommaren 1989 när jag just hade avslutat ekonomistudier vid högskolan i Karlstad. En av mina studiekamrater hade

Här tillverkades varumärket Grebbestad anjovis en gång i tiden, nu säljs i stället bland annat Sportshopens eget märke Swedemount här. Reinert Sörensson är nöjd med att ha kommit upp i sådana volymer att man kunnat lansera ett eget märke.

en bror som drev en liten sommaröppen klädbutik vid TanumStrand. Jag och min kamrat tog över, mest som en kul grej. Det gick skapligt och året därpå öppnade vi ytterligare en sommarbutik, på Grebbestadsbryggan.

Kamraten var sugen på storstaden och lämnade verksamheten, men Reinert ville fortsätta.

– Kunderna gillade utbudet och försäljningen gick bra. Jag märkte att flesta ville ha bra kvalitet till hyggliga priser, inte dyra kläder och inte låg kvalitet.

Efter några år var det dags för första åretrunt-butiken som öppnade 1994 i Strömstad. Samtidigt började det röra på sig i Grebbestad.

– Jag hyrde en del av övervåningen på gamla konservfabriken och använde det som lager. När kommunen ville sälja huset köpte jag det tillsammans med bryggeriet som nu har bottenvåningen.

Övervåningen byggdes om och förvandlades till Sportshopens huvudaffär. Reinert hade så bråttom att öppna att byggföretaget inte ens hann montera in läs.

Butiken i Grebbestad har blivit en destination, ett ställe dit kunder reser flera mil för att handla. Och därför ska det finnas kläder för hela familjen, poängterar Reinert Sörensson.

– Jag tog jobbet som vakthund och sov där på golvet de första nätterna, berättar Reinert.

Företaget har utvecklats bra och Reinert är optimistisk inför framtiden, men allt har inte gått som på räls, om någon trodde det. Vid ett tillfälle tog man hem skidor för en halv miljon kronor till Strömstadsbutiken.

Lagret rörde sig inte ur fläcken!

– Där blev vi en erfarenhet rikare. Nu fokuserar vi på skor och kläder i ett brett sortiment för hela familjen. Ett annat val är att ha relativt få leverantörer, och enbart varor som är modemässigt rätt.

Inom företaget får personalen hjälpas åt med det mesta, det finns till exempel ingen särskilt anställd städpersonal. Reinert själv är ofta ute på butiksgolvet för att serva kunder och samtidigt få veta vad de tycker om varorna vilket ger god vägledning för kommande beslut.

Samtidigt som han gärna har ett finger med i det mesta som rör företagets verksamhet är han mån om att betona betydelsen av de anställdas insatser:

– Utan flera goda medarbetares entu-

siasm, skicklighet och slit skulle vi aldrig kunnat utvecklas som vi gjort, poängterar han flera gånger.

Själv jobbar han "bara" 5-6 dagar i veckan vintertid, på sommaren blir det sju dagar i veckan. Därför får han ägna sig åt vintersporter, de senaste två åren har han faktiskt hunnit med att åka vasaloppet.

FAKTARUTA

- Sportshopens huvudkontor ligger i Grebbestad, i Abbass fd konservfabrik. Affärerna finns i Grebbestad, Lysekil, Strömstad och Nordby.
- Sommartid finns ytterligare en butik på Grebbestadsbryggan samt en stor försäljningshall på Tanum Strand.
- Omsättningen år 2003 var 88 miljoner kronor. Cirka 65 procent av försäljningen sker på sommaren.
- Antal anställda är ett 30-tal på vintern och ett 100-tal på sommaren.
- Sportshopens ägare heter Reinert Sörensson, är 39 år och född i Strömstad.

BRANDVARNARE – en billig livförsäkring

Ny lag

Statens Räddningsverk har med anledning av ökat antal dödsbränder skärpt lagen för att förebygga och begränsa skador vid brand. I den nya lagen, som gäller från 1 januari 2004, kan man läsa följande:

"Ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar skall i skäligen omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olycka och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand".

Av denna text kan man utläsa att man ställer krav på en enskilde att skaffa sig utrustning för att få en tidig upptäckt av brand, här är brandvarnare ett exempel på sådan utrustning.

Billig livförsäkring

Brandvarnaren är en billig livförsäkring. Den är lätt att montera och kostar idag mellan etthundra och tvåhundra kronor. Räddningstjänsten rekommenderar en brandvarnare med tio års fast batteri. Brandvarnare känner av den livsfarliga brandroken, larmar dig snabbt och ger dig en chans att sätta dig i säkerhet. Om en brand upptäcks i ett tidigt skede ökar även möjligheterna att kunna släcka branden och på så sätt begränsa skadorna på egendom.

Har du frågor eller vill du ha tips och råd, kontakta Räddningstjänsten 0525-182 40.

Årets "FÖRETAGARTRÄFF" äger rum den 15 juli på TanumStrand.

Talare i år är Erick Fichtelius känd från TV

UTOMBORDARE

Att en varm och solig sommarmorgon ta den lilla ekan ut till en holme för att sola och bada i det kristallklara havet är det väl nästan ingen som säger nej till. På nästan alla ekor sitter det en liten utombordare som räddar oss från att ro hela vägen, men tyvärr är utombordaren även en riktig miljöbov som släpper ut en stor mängd föroreningar som påverkar djur- och växtlivet i havet.

I en traditionell 2-taktsmotor går mellan 20-30 % av bränsleblandningen oförbränd rätt ut i havet varav en stor del omvandlas till giftiga eller cancerframkallande ämnen. Förutom bensin så går även en stor del olja oförbränd ut i havet.

Upp till 50 gånger mer kolväten släpps ut från 2-takts utombordare varje år än från de synliga oljeutsläppen från fartyg.

Genom att välja alkylatbensin minskar de farliga utsläppen från utombordaren. Alkylatbensin är en extra ren form av motorbränsle som innehåller nästan inga av de skadligaste kolvätena bensen, aromater, polyaromater och olefiner. Om man även kombinerar alkylatbensin med en miljögodkänd olja har man avsevärt förbättrat möjligheterna för fiskarna och algerna att leva i en ren miljö.

Tillgången på alkylatbensin är begränsad och det är därför viktigt att den används där miljönyttan är som störst, det vill säga 2-taktsmotorer till båten eller gräsclipparen.

Projekt Ren Smörja har på uppdrag av Miljöteknikdelegationen, Göteborgs Stads Miljösekretariat och Göteborgsregionens Kommunalförbund, upprättat miljökriterier för oljor till 2-takts motorer. En granskning mot dessa kriterier är utförd och följande produkter är hittills godkända:

- *Aspen Outboardolja*
- *Cargo Poly-Twin*
- *Castrol Biolube 100*
- *Mobil 1 Outboard*
- *OK Outboard Bio*
- *Q8 2-takt Marin Bio*
- *Quaker State Synquest Outboard & Snowmobile*
- *Shell Nautilus Biodegradable Outboard Oil TC W3*
- *Statoil Aqua Way Bio*
- *Texaco Motex Bio Outboard*
- *Valvoline Syn Power Outboard 2T*

Dessa produkter är funktionsmässigt fullt jämförbara med traditionella produkter.

Funderar ni på att köpa en ny utombordare, satsa då på en 4-taktare som har en bättre förbränning och därmed minskar spridningen av farliga föroreningar i havet.

Näringsämnen på rätt ställe

Avloppsrening

För att möta framtida krav och möjliggöra utbyggnad av tätortsnära områden planerar Tanums kommun att investera i ett nytt reningsverk. Det nya reningsverket kommer att ersätta befintliga reningsverk i Tanumshede, Grebbestad och Fjällbacka.

Reningsverket kommer att förses med kväve-rening och därmed ta bort cirka 50 % av kvävet från avloppsvattnet, vilket innebär en förbättring jämfört med dagens reningsverk som endast tar bort mellan 20-30 % av kvävet. Fortfarande kommer dock hälften av avloppsvattnets kväveinnehåll att gå vidare ut i havet och bidra till övergödningen av våra grunda vikar.

Kretslopp

Det nya avloppsreningsverket bidrar inte till att kretsloppet av näringsämnen sluts eftersom kvävet som tas bort från avloppsvattnet omvandlas till kvävgas och hamnar i luften. För att skapa kretslopp krävs det att kvävet samlas upp i en form som är lättillgänglig för växtligheten. Det är här som det finurliga med urinsepareringen kommer in.

I urinen finns cirka 80 % av hushållsvattnets totala kväveinnehåll och det är tillgängligt för växtligheten. Det är därför som det trots det nya reningsverket är motiverat med urinseparering, både för att skapa kretslopp och för att minska övergödningen av våra grunda vikar.

På landsbygden finns det ett stort antal fastigheter som renar sitt avloppsvatten i enskilda anläggningar. Även här bidrar urinsepareringen i hög grad både till minskad tillförsel av kväve till havet samt ett ökat kretslopp.

- Urinen utgör 1 % av hushållsvattnets flöde.
- Urinen innehåller 80 % av det totala kväveinnehållet i hushållsvattnet och 55% av fosforinnehållet.
- Näringsämnena är perfekt sammansatta för att tas upp av växter

Båtbottenfärger

– fakta inför säsongen 2004

Från och med 2001 är färger som innehåller koppar och Irgarol inte tillåtna i Östersjön. På västkusten är påväxten besvärligare och därför får man använda vissa giftverkande färger som innehåller koppar och Irgarol. Koppar och Irgarol är extremt giftiga för en mängd djur och växter i havet och är även skadliga för människor. Dessa färger ska därför användas med försiktighet och endast när det verkligen behövs.

Godkända giftiga färger på Västkusten
(uppgifter från kemikalieinspektionens hemsida 2004-04-14)

Preparatnamn	Regnr	Klass
Basic	4183	3
Cruiser	4334	3
Cruiser White	4337	3
EcoMar 2000	4556	3
Fabi	3959	3
Hard Racing Xtra	4596	3
Micron WQ	4333	3
Micron WQ White	4336	3
Mille White SE	4369	3
Mille Xtra	4595	3
Trilux	4335	3
Trilux Prop-o-Drev	3914	3
Trilux White	4338	3
VC 17 New Technology	4116	3

Koppar

Koppar är extremt giftigt för vattenlevande organismer och kan jämföras med kadmium och oorganiskt kvicksilver. Höga halter av koppar har uppmätts i småbåtshamnar. De höga halterna påverkar fortplantningen av fisk, blåstång och musslor.

Kopparinnehållande färger är hälsofarliga vid inandning, hudkontakt och

förtäring och kan ge allergi samt irritera ögonen.

Irgarol

Irgarol är extremt giftigt för alger. Tester har visat att halter på någon tiondels mikrogram per liter minskar blåstångens förmåga att gro med 40 %. Fyra gånger så höga halter har uppmätts vid småbåtshamnar.

Irgarolprodukter är hälsofarliga vid inandning, hudkontakt och förtäring och kan ge allergi samt irritera ögonen.

Tips för att bli av med påväxten

Båttvätt

Om båten tvättas innan påväxten blir för stor går det lättare att hålla den ren resten av säsongen. Havstulpanerna är mycket lättare att få bort när de är små och känns som små knottor.

Färger som verkar på fysikalisk väg

Det finns färger som ger en glatt eller portät yta och därmed förhindrar påväxt. Det finns ett flertal sådana färger idag och det kommer ständigt flera. Dessa färger kan vara ett bra alternativ till giftiga färger om båten kan dras upp ur vattnet när den inte används eller om det finns möjlighet att tvätta båten under säsongen.

NYA BÅTPLATSER i Fjällbacka

Om allt gått som tänkt kan Tanums kommun inför sommaren 2004 erbjuda cirka 100 nya båtplatser till de som står i båtplatskö i Fjällbackaområdet.

Den totala båtplatskön i kommunen består av cirka 850 personer, kön har ökat kraftigt de senaste fem åren.

Under vintern och våren har hamnchefen Roy Ohlson arbetat med planerna på utökning av hamnkapaciteten i Fjällbacka och i Sälvik. Upphandling har skett i enlighet med Lagen om offentlig upphandling, och en entreprenör har antagits.

Avsikten är att skapa cirka 50 nya platser i Fjällbacka hamn genom viss förtätning och ökning av antalet bryggor från Badholmens tunga pontoner. Alla platser kommer att ha Y-bommar.

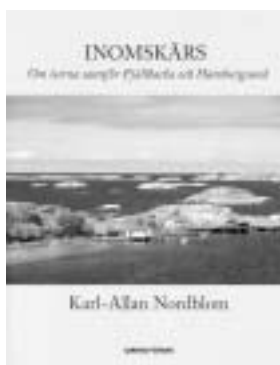
I Sälvik är planen att skapa cirka 50 nya båtplatser genom att lägga ut en ny brygga norr om, och i vinkel, mot den befintliga. Platserna på insidan kommer att ha Y-bommar. Avsikten är att också förbättra parkeringsutrymmet samt att ordna fler förrådsutrymmen i anslutning till parkering och bryggor.

Bokmärket

Under denna rubrik hittar Du information om nya böcker som har anknytning till både Tanum och Bohuslän.

Du kan köpa böckerna hos kulturkansliet i Tanumshede eller i vissa affärer i kommunen. De går naturligtvis också att låna på biblioteken i Tanum.

Inomskärs

Om öarna utanför Fjällbacka och Hamburgsund

av Karl-Allan Nordblom

176 sid. Riktigt illustrerad i färg. Ca-pris 300 kr.
Utgiven av Warne Förlag

Följ med på en resa bland öar och människor i Fjällbackas och Hamburgsunds skärgård. INOMSKÄRS är en bok med ett personligt porträtt av skärgården och innehåller en samling av fakta och essäer, betraktelser, poesi, anekdoter och sägner, som spänner från medeltid fram till idag.

Fjällbacka skärgård är välkänd för fritidsseglare och turister. Men det är inte semesterromantik som möter läsaren. Perspektivet är i stället de fastboendes havsbandskultur genom århundradena, vilket speglas i skildringar med framför allt höstens, vinterns och vårens landskap som fond. Texten är också Karl-Allan Nordbloms personliga vittnesbörd färgsatt i minnesbilder.

För illustrationerna svarar fotograferna *Håkan Berg* (färgbilder) och *Bertil Quirin*

(svart/vita bilder).

Karl-Allan Nordblom är född 1954 och bosatt i Fjällbacka. Han är uppvuxen på Väderöarna och härstammar från tio generationer lotsar i trakten av Hamburgsund och Väderöarna.

Detta är Karl-Allan Nordblom andra bok – och även andra bok om skärgården utanför Fjällbacka. Den första, som kom ut 1988, beskrev den yttersta utposten i Bohuslän – *Väderöarna*.

Bohuslän

176 sidor. Rikt illustrerad i färg. Ca-pris 240 kr
Utgiven av Bilda Förlag

Läs om fiskelägen, båtar och hällristningar; upplev salta klippbad och havets delikatesser.

Få svenska landskap har blivit så omvärderade som Bohuslän. Nakna klippor, så fula för konstnärerna under 1800-talet, ger vår tids besökare skönhetsupplevelser. Till Bohuslän kommer semesterfirarna för att njuta av sol, klippbad och havets delikatesser.

I boken BOHUSLÄN gör vi en resa

genom landskapets alla skiftande naturtyper, från livet under havsytan i Skagerrak till "fjällen", bohuslänningarnas benämning på höglänta skogsmarker i inlandet.

Bohusläns historia är en tidsresa fylld av dramatik, i ett landskap som var både norskt och danskt innan det blev svenskt. Landskapets världsarv, de magnifika hällristningarna, är fantasieggande men svårtolkade spår av forntidens bohuslänningar.

BOHUSLÄN berättar om kampen för brödfödan förr i fattiga fiskelägen, om skärgårdslivet idag och om turismens betydelse när havsanknutna näringar som fiske, konservindustri, båtbyggande och fraktfart minskat i vikt.

Till sist tas läsaren med på en kulturhistorisk resa med strandhugg och utflykter till många sevärdheter längs Bohuskusten.

Bokens författare: *Hans Arén*, som skriver om turism och skärgårdsliv, är arkitekt och bosatt på Sydkoster. *Helene Carlsson*, författare till historiekapitlet, är verksam som byggnadsantikvarie vid Bohusläns museum i Uddevalla. *Marika Sandahl*, som skriver om sevärdheter, är bosatt i Göteborg och verksam som frilansskribent. *Jan Uddén*, bokens naturförfattare, är biolog och pedagog vid Bohusläns museum och känd radioröst i SR Västs program Naturtimmen.

Bilder vid vatten

av Lasse Bengtsson

157 sidor. Illustrerad. Ca-pris 175 kr
Utgiven av Göteborgs Universitet

Lasse Bengtsson är arkeolog på Vitlycke Museum och har i sin dagliga gärning ständig kontakt med de fascinerande hällristningarna – som i mångt och mycket gäcker oss när det gäller tolkning om deras mening och betydelse. I sin licentiatavhandling – som han ger ut i bokform som BILDER VID VATTEN – är utgångspunkten att det inte finns någon enskild specifik teoretisk modell som kan förklara alla våra

frågor om hållristningarnas mål och mening.

Lasse Bengtsson fokuserar i sitt arbete på en enda socken – Askums socken på Sotenäset – för att genom en sådan koncentration visa att hållristningar inte skall betraktas som en homogen fornlämningskategori med en given tolkningsram.

"Vi måste ha klart för oss att ristningarna inte nödvändigtvis kunde "tolkas" av alla ens i sin samtid. Tvärtom pekar mycket på att det vi uppfattar och sammanför under det administrativa begreppet "hållristningar" i själva verket utgörs av flera skikt av bilder som vänt sig till och använts av delvis olika grupper i samhället."

GERLESBORG BOTTNA SVENNEBY

Gerlesborg Bottna Svenneby

Närbilder och utblickar

Text av Gustav Öberg och teckningar av Claes Jurander,

196 sidor. Illustrerad. Ca-pris 200 kr

Utgiven av Bottnafjord Förlag

Den här boken handlar om Gerlesborg, om konstskolan, men mest om den gamla kulturbygden kring Gerlesborg, om Bottna och Svenneby. Boken innehåller strövtåg i tid och rum, den berättar om Emilie Flygare-Carlén och Gerlesborg, om stenarbetarnas stolta fackföreningsrörelse och om några stora personligheter.

Boken GERLESBORG BOTTNA SVENNEBY bygger på historiskt källmaterial och på samtal och på berättelser av dem som verkligen visste – bygdens eget folk.

Författaren Gustav Öberg föddes 1926 i USA men kom att växa upp i Strängnäs. Han har varit bibliotekarie vid Skara Stifts- och landsbibliotek och lärare i svenska och historia i Göteborg. Först kom Gustav Öberg till Gerlesborg som sommarboende och upplevde norra Bohuskusten som förskräcklig och motbjudande. Men efter femtio år i trakten har denna känsla omvandlats till en kärlek och ett intresse för bygden som resulterat i boken GERLESBORG BOTTNA SVENNEBY.

Boken är rikt illustrerad med teckningar av konstnären Claes Jurander.

Välkommen till en dag med lyrik och musik

Hon som älskade havet

Konsert till minne av Grebbestadslyrikern

Ebba Lindqvist

Konserten, vars tema är ÅRSTIDERNA, kommer att innehålla tonsättningar av Gösta Nystroem, Torsten Sörenson, Erland von Koch och tre nykomponerade sånger av Henrik Mossberg.

Medverkande:

Anne-Marie Blom och Birgitta Bergsten – recitation,
vokalgruppen *Les Jolies* (vunnit Kör-OS två gånger för kvinnliga vokalsembler)
och Bengt Hanson – piano.

Fredagen den 16 juli kl 19.00 i Grebbestads kyrka

Info o förbokn (från 5 juli) hos Tanums Kultur & Fritid, tel. 0525-182 00

Alla är hjärtligt välkomna till en MINNESSTUND

vid *Ebba Lindqvists Plats* i Grebbestad,

fredagen den 16 juli kl 14.00

Sällskapet Ebba Lindqvists Vänner har ÅRSMÖTE samma dag

kl. 15.00 på Grebbestads Folkhögskola.

Hans Hedängklev berättar om

"Det sociala engagemanget i Ebba Lindqvists bohuslänska diktning"

Alla intresserade är välkomna!

Arrangörer är Sällskapet Ebba Lindqvists Vänner & Tanums Kultur & Fritid

Galleri Ranrike

Tanums Kommunhus, Tanumshede

Öppet: *månd-torsd 8.00-16.30 • fred 8.00-15.00*

Oscar Nordblom

6 juni - 24 juni

Vernissage 6 juni kl 15-19

Ann-Mari och Lennart Didoff

31 juli - 20 augusti

Vernissage 31 juli kl 12-14

Margareta Blomberg

3 juli- 23 juli

Vernissage 3 juli kl 12-14

Bertil Böös och Hans Dahlgren

28 augusti - 17 september

Vernissage 28 augusti kl 12-14

Tanums Kultur & Fritid

Ring tel. 0525-182 00 för information

TANUMS KULTURVECKA

23 juli-1 augusti 2004

30-årsjubileum

Tanums Kulturveckan går nu in på sitt 30:e år med mängder av arrangemang – ett jubileum vi verkligen skall fira: från Flötemarken i Bullaren i öster till Havstenssund i väster, och från Resö i norr till Gerlesborgsskolan i söder.

År 1974 kom dåvarande ordföranden i Tanums Kulturnämnd, *Rolf Wallgren*, med idén att hembygdsföreningarna skulle öppna museer, stugor, lador och kvarnar och visa sina omfattande samlingar av hembygdsföremål och studieförbundens olika studiecirkel kunde få visa upp sina kunskaper och

alster. Det skulle alltså vara en vecka då en samlad kulturmanifestation kunde ske. Den första veckan, som redan då var 10 dagar, arrangerades den 20-30 september.

Under åren som gått har fler föreningar, enskilda konstnärer och institutioner anslutit sig till Kulturveckan för att visa upp sig och sin verksamhet.

Årets Kulturveckan kan bli en fantastisk kulturmanifestation – så passa på att ta del av det digra utbudet i det program som distribueras till alla hushåll inför Kulturveckan.

Ring gärna Tanums Kultur & Fritid, tel. 0525-182 00, för mer information och programblad.

Vad tycker Du om "TANUM"?

Brukar Du läsa denna tidning?

Ja Nej

Vad intresserar Dig mest i detta nummer?

.....
.....

Vad skulle Du vilja läsa om i tidningen?

.....
.....

Är detta en bra form av kommunal information?

Ja Nej

TACK FÖR DIN TID!

Nr 18, Juni 2004

Frankeras ej.
Adressaten
betalar portot.

TANUMS KOMMUN

Ekonomikontoret

SVARSPOST

Kundnummer 460 005 600

457 81 TANUMSHEDE

FÖRSTÄRKNINGSÅTGÄRDER VID GREBBESTADSBRYGGAN

I samband med arbete att ta fram en ny detaljplan för området runt Grebbestadsbryggan har kommunen låtit genomföra en geoteknisk undersökning av området. Denna har visat att stabiliteten är otillfredsställande och att åtgärder måste vidtas. Kommunen har ansökt om och beviljats statsbidrag på totalt ca 2 mkr. Den totala kostnaden för att säkerställa området har beräknats till ca 5.1 mkr. I ett tidigare skede uppgick den beräknade kostnaden till mer än det dubbla beloppet men genom att göra mer och utförligare

geotekniska undersökningar har området som behöver åtgärdas kunnat begränsats.

Arbetet med att ta fram underlag för upphandling av åtgärderna är nu i ett slutskede och själva arbetena med att genomföra åtgärderna beräknas starta i oktober i år och vara klara till sommaren 2005.

Olika tillvägagångssätt för att säkra stabiliteten i området har utretts och den lösning som är aktuell är att lägga ut en tryckbank av sprängsten under och längs med delar av själva bryggan.

Detta innebär att delar av bryggdäcket tillfälligt får tas bort för att man skall kunna utföra arbetet. I samband med detta kan pålar behöva bytas och delar av själva bryggdäcket åtgärdas.

Även under denna sommar kommer viss övervakning av området att ske med hjälp av olika typer av mätutrustning. Detta för att se om det förekommer några rörelser i marken som kan förorsaka skred.

Sommaren 2005 skall dock allt vara klart och risken för skred inom området vara eliminerad.

Tomter på Vetteberget, Fjällbacka

Vettebergsområdet i Fjällbacka med 35 villatomter är nu färdigställt. Tomterna ligger högt belägna med en fantastisk utsikt över Fjällbackas skärgård.

Alla tomter är preliminärt uppbokade och köparna är personer som stått i den kommunala tomtkön för Fjällbacka. De första husen kommer upp under hösten, och hela området beräknas vara färdigbyggt inom ett par år.

Området blir kommunens första egna område med urinseparerande toaletter. Detta innebär att va-systemet har en extra ledning som leder urinet från toaletterna till två tankar. Dessa kommer att tömmas av lokala bönder som använder innehållet på sina åkrar. Vinsten blir att mindre kväve måste tas omhand vid reningsverk.

Fjärrvärme i Tanumshede

Arbetet med att förse Tanumshede med fjärrvärme pågår planenligt och tidplanen säger att värmen skall kunna släppas på under oktober månad.

Tanums kommun har tecknat ett avtal om leverans av värme under 15 år med Vattenfall AB.

Utöver kommunens egna fastigheter kommer även det kommunala bostadsbolaget samt ett antal större privata hyresfastigheter och industrier att anslutas till fjärrvärmenätet.

Möjlighet att ansluta sig för övriga fastighetsägare utmed ledningssträckorna kommer att finnas i senare skede.

Vattenfall bygger och driver anläggningen som kommer att eldas med biobränsle som i huvudsak kommer

att vara träpellets. Totalt i den pågående etappen beräknas att 900 kbm olja kommer att sparas vilket innebär stora förbättringar för miljön.

Vattenfall har beräknat att satsa ca 20 mkr för utbyggnaden av fjärrvärmenätet och panncentralen.

Kommunen har fått ett statsbidrag på 3,7 mkr, som går direkt till finansieringen av utbyggnaden.

Under sommaren kommer vissa ledningsarbeten att pågå som kan försvåra framkomligheten i samhället. Kommunen hoppas på förståelse för detta och uppmanar till viss försiktighet då många ledningsschakter kommer att stå öppna.

TANUMS BOSTÄDER AB

Vinst för andra året

Bolaget redovisar vinst för andra året i följd. Årets vinst uppgår till 1 111 tkr vilket är en resultatförbättring med 54 tkr jämfört med förra året. 2003 års resultat belastas med nedskrivningar av fastighetsvärdet och reservationer med 1 350 tkr. Resultatet från den löpande verksamheten uppgår således till 2 461 tkr. Det goda resultatet förklaras dels av en bra uthyrning och dels av att det effektiviserings- och besparingsprogram bolaget arbetat med givit effekt. Sammantaget har besparingsåtgärderna som främst avser minskad energi- och vattenförbrukning givit kostnadsminskningar med cirka 1 000 mkr under 2003.

ALLA LÄGENHETER UTHYRDA

Efterfrågan på bostäder är fortsatt stor i hela norra Bohuslän. Tanums Bostäders samtliga lägenheter är uthyrda. Under 2003 uppgick medelvakansen till 1,3 procent vilket innebär att i princip alla lägenheter varit uthyrda under hela året och att lägenheter endast varit tomma vid omflyttning och ombyggnationer.

NYA LÄGENHETER

Tanums Bostäder har av Tanums kommun köpt före detta Håkebackens skola i Fjällbacka och det nerlagda demensboendet Gläntan i Östad. Gläntan kommer att

byggas om till åtta lägenheter för i första hand seniorboende. Ombyggnationen beräknas kunna starta under hösten 2004. Även Håkebackens skola kommer att byggas om till bostäder, vilket beräknas kunna ge cirka 20 nya lägenheter.

OMBYGGNATION AV HEDESKOGEN GER TRE NYA LÄGENHETER

Ombyggnationen av 66 lägenheter på Hedeskogen pågår och beräknas vara klar under våren 2005. I samband med ombyggnationen tillskapas tre nya lägenheter. Ombyggnationen innebär bland annat byte av avloppsstammar, dräneringsarbeten, ny takbeläggning, renovering av fönster och balkonger, renovering av tvättstuga, badrum och kök.

OMBYGGNATION AV FEM LÄGENHETER PÅ IRISVÄGEN

Första steget i en renoverings- och byggnadsplan av Tanums Bostäders lägenheter i Östad har påbörjats genom att ombyggnationen av hus A på Irisvägen i Östad har påbörjats. Denna ombyggnation beräknas vara klar i början på hösten 2004. Senare ska även bolagets fastigheter på Ekvägen åtgärdas.

FJÄRRVÄRME OCH BERGVÄRME ERSÄTTER DYR OLJA

Byggnationen av ett fjärrvärmenät pågår i Tanumshede till vilket cirka 270 av bolagets lägenheter kommer att anslutas. I slutet på 2003 anslöts cirka 100 lägenheter i Fjällbacka till bergvärmeanläggningar.

Totalt beräknas oljeförbrukningen därmed minska med minst 600 kubikmeter.

Nya bostäder i Grebbestad

Det finns i dagsläget ett stort behov av ytterligare bostäder för helårsboende i Grebbestad. Tanums Bostäder jobbar för närvarande med fyra olika nybyggnadsprojekt som sammanlagt skulle ge drygt etthundra nya lägenheter. Planeringen för projekten har hunnit olika långt. Samtliga projekt kräver ändringar av befintliga detaljplaner vilket gör det svårt att exakt kunna bestämma när byggstart kan ske. Samtliga bostäder som Tanums Bostäder bygger är avsedda för helårsboende.

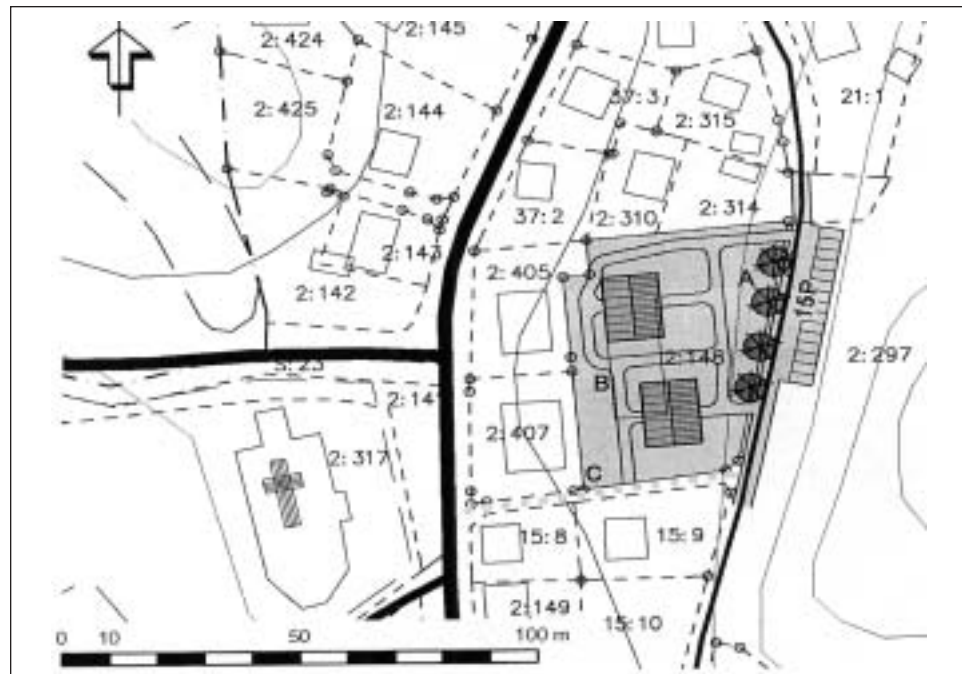
Du som är intresserad och vill veta mer om projekten är välkommen att höra av dig till Tanums Bostäders kontor på telefon 0525-183 50 eller till VD Ulf Ericsson på telefon 0525-181 19.

GAMLA SKOLAN GREBBESTAD

Tanums Bostäder har köpt den gamla skolan i Grebbestad av Västfastigheter. De senaste åren har Grebbestads folkhögskola använt byggnaden i undervisningen men har nu byggt egna lokaler. Tanums Bostäder kommer att riva nuvarande byggnader för att bygga bostäder. En nybyggnation blir både rationellare och mer ekonomisk än en ombyggnation.

Nybyggnationen kommer att omfatta två huskroppar (se skiss) med vardera sex lägenheter. Husen är tänkta att byggas i två våningar med källare i souterrängplan. Varje våningsplan kommer att omfatta cirka 180 kvadratmeter vilket ger en sammanlagd bruttoarea på 1 100 kvadratmeter.

Parkeringsplatser kommer att anordnas i anslutning till fastigheten. Om det är möjligt så kommer så mycket som möjligt av trädallén mot Skolvägen att

Det grå fältet i skissen är området där gamla skolan i Grebbestad ligger idag. Vid en ny detaljplan kommer nuvarande hus att rivas och istället byggs två huskroppar med vardera sex lägenheter.

behållas och vidare ska prövas om delar av granitmuren på nuvarande byggnad kan användas.

Under hösten 2004 kommer arbetet med att ta fram en ny detaljplan som medger byggande av bostäder att fortsätta. Under förutsättningen att detaljplanen blir klar enligt tidplanen skulle en byggstart kunna ske i slutet på 2005.

BOCKEN GREBBESTAD

Tanums Bostäder äger idag tre fastigheter med sammanlagt 36 lägenheter på Bockenområdet i Grebbestad. Under förutsättning att detaljplanen ändras skulle ytterligare cirka tolv lägenheter kunna byggas på området. Arbeta med att förändra detaljplanen pågår.

HÄRLIDSOMRÅDET

Tanums kommun har sålt mark till Tanums Bostäder på Härlidsberget i Grebbestad där Tanums Bostäder har för avsikt att bygga bostäder för helårsboende. Området som är högt beläget med utsikt över Grebbestadskiln men samtidigt centralt beläget bedöms bli attraktivt. Totalt beräknar bolaget kunna bygga drygt 20 bostäder, i första hand radhus och parhus men också några enfamiljshus.

KUSERÖD

Tillsammans med en privat exploatör planerar Tanums Bostäder att bygga bostäder på Kuseröd väster om Grebbestad. Tanums Bostäders del av projektet utgör cirka 40 lägenheter. Handlingar för ändring av detaljplan har inlämnats till miljö- och byggnadsnämnden.

Nu byggs **BREDBAND** i **TANUM**

Människor kommunicerar alltmer med hjälp av nya tekniker. Fax och vanlig telefoni har fått konkurrens av e-post och mobiltelefoni. Vi söker information via webben. Det sänds knappast något program i radio eller TV utan att publiken uppmanas att besöka en webbplats för kompletterande information. Såväl företag som privatpersoner gör alltmer av sina inköp direkt via webben. Att göra betalningar och sköta andra bankaffärer med en dator kopplad till Internet blir vardag för allt fler svenskar.

Från modem till bredband

För att kunna använda Internetbaserade tjänster rationellt krävs bandbredd och enkelhet utöver den som kan fås med traditionell modemkommunikation. Bredbandskommunikation kräver stora investeringar i ny teknik. Är kundunderlaget begränsat finns inga marknadsmässiga förutsättningar för att få till stånd bredbandsutbyggnad.

Sveriges Riksdag har beslutat att ge bidrag till bredbandsutbyggnad i glesbygd. För Tanums del utlovas ca 15 miljoner kronor i bidrag. För att få del av bidragen måste kommunen tillskjuta ca 5 % av totalkostnaden för utbyggnaden, för Tanums vidkommande innebär det lite drygt 1 miljon kronor.

Kommunerna samarbetar

För att få ut maximal effekt av de tillgängliga bidragen beslöt kommunerna i norra Bohuslän att driva ett gemensamt bredbandsprojekt. I upphandlingen deltog kommunerna Strömstad, Tanum, Sotenäs, Munkedal och Lysekil. Genom att samarbeta blir det möjligt att bygga upp en fiberring som bl a passerar samtliga kommunhuvudorter. Genom ringstrukturen blir kommunikationen säkrare. Grävringen av på ett ställe kan ettorna och nollorna nå mottagaren den andra vägen.

Kommunerna tecknade i mars 2004 avtal med Skanova (Telias nätbolag) om utbyggnad av ett publikt bredbandsnät i hela norra Bohuslän. Avtalet innebär att

ett varierat utbud av tjänster och bandbredder kommer att erbjudas till hushåll och företag. Från telefonväxel och ut till kund kommer kommunikationen att ske över Skanovas (Telias) telefoninät (dvs "telefonträdarna")!

Totalt utrustas nästan ett hundra växlar i norra Bohuslän med utrustning för bredband.

Planer för Tanums större orter

Utbyggnaden innebär att Skanova placerar bredbandsutrustning i växlarna i kommunens största orter. Utrustningen medger bandbredder upp till 8 Mbit/sek över befintligt telefoninät. Behövs högre kapaciteter kan kunden köpa kommunikation mellan växel och eget nät via fiber eller radiolänk. Utrustningarna i växlarna och bandbredder fram till växlarna kommer att utökas då behov för ytterligare portar eller bandbredd uppstår.

Abonnenter anslutna till växlarna i Tanumshede, Grebbestad, Nordkville, Fjällbacka, Kville, Hamburgsund, Övertun, Rabbalshede, Bullaren, Sannäs och Kragenäs kommer att ha tillgång till bredband från och med den 1 december 2004.

För anslutna till växlarna i Kämpersvik, Resö, Lur och Havstensund kommer anslutning att kunna ske först under första halvåret 2005 (senast 2005-07-01), då master för radiobaserad punkt-till-punkt-kommunikation skall utplaceras på dessa orter. Mastplaceringarna förutsätter sedvanliga bygglovsprocesser, vilka eventuellt kan dra ut i tiden.

Utbyggnad för övriga orter och på landsbygd

Samliga övriga växlar inom Tanums kommun, d.v.s. de utanför de större orterna, utrustas också för bredbandsanslutningar. Utrustningen är av enklare typ, som medger bandbredder via ADSL upp till 500 kbit/sek. Antalet anslutningar är begränsat p.g.a. begränsningar i kapaciteten mellan växeln och fiberstomnätet. I genomsnitt kan, i var och en av de enklare utrustade växlarna, bredband

erbjudas till ca 25 % av abonnenterna anslutna till växeln. När maximal kapacitet är utnyttjad kommer ingen ytterligare utbyggnad att ske.

De växlar som utrustas med den enklare lösningen är: Skogbyhed, Vassbotten, Bohus Fagerhult, Fågelkärr, Flötemarken, Gånehed, Trättestad, Sundshult, Jonsbo, Svandal, Grimmeland, Bohus Smevik, Orrekläpp, Vassbylund, Hovsäter, Tyft och Åseröd.

Dessutom ansluts växeln i Loviseholm, som ligger några meter in i Dals-Eds kommun.

De enklare utrustade växlarna kommer att vara klara för kundanslutningar senast 2005-07-01. Tillsammans med tidigare uppräknade växlar är då samliga växlar inom Tanums kommun förberedda för att ansluta kunder via bredband.

Räckvidder och täckning

500 Kbit/sek kan levereras på avstånd upp till 5,5 km från växeln (ledningslängd) medan högre hastigheter förutsätter avstånd på maximalt 3,5 km.

Tidigare installerades inte ADSL-abonnemang om avståndet mellan växel och kund var större än 5,5 km. Nu har Skanova satt gränsen till 9 km, men för avstånd över 5,5 km lämnas inga garantier om bandbredd.

Den ökade räckvidden gör att endast några få abonnemang inom Tanum, bl a sådana som betjänas av växlar i Dalsland, blir helt utan möjlighet att få bredbandsanslutning. Abonnenter i Tanum, som bor så att deras växlar ligger i Strömstad, Sotenäs eller Munkedal, täcks in av de utbyggnader som sker i dessa kommuner.

ADSL med en kapacitet upp till 500 kbit/s kommer att kunna erbjudas för nästan 100 % av telefonabonnemangen i kommunen. Resterande (med några få undantag, som redovisas nedan) kan få ADSL med något lägre prestanda.

Karta över ADSL-täckning i Tanums kommun finns på kommunens webbplats, www.tanum.se.

Var beställer jag bredband och vad kostar det?

Som bredbandskund kommer du aldrig i direkt kontakt med Skanova. Skanova fungerar som ett grossistföretag med återförsäljare. I det dator-svenska språkbruket brukar en återförsäljare av bredband kallas ISP (= Internet Service Provider). Återförsäljarna säljer Internet-abonnemang till privatpersoner och företag. Till företag säljs även mer avancerade och specialiserade tjänster.

På kommunens hemsida finns en förteckning över vilka ISP:er privatpersoner och företag kan kontakta för att teckna bredbandsavtal.

Kostnaderna för Internet-abonnemang varierar mellan olika ISP:er. Prisvariationerna beror bl a på hur bra support de tillhandahåller och omfattning på tilläggs-tjänster som e-post och webbplats. För närvarande ligger månadspriset för ett abonnemang med ADSL 500 kbit/sek på mellan knappt 300 och drygt 400 kr. Till detta kan komma startavgift och kostnad för ADSL-modem. Mer om priser hittar du på respektive ISP:s hemsida.

I lokalpress och på kommunens hemsida, www.tanum.se, kommer information som berättar om när det är dags att skicka in beställning för Internet-abonnemang för just ditt växelområde.

Vem kan inte få ADSL?

Som framgår ovan finns det några få telefonabbonenter i Tanums kommun för vilka inte anslutning ADSL är möjlig. Skälen kan vara:

- *Dålig lokalt kopparnät*
- *Abbonentanslutning via bärväg*
- *Ej täckt område, då växel finns utanför de fem samarbetande kommunerna*

Mer information om detta finns också på kommunens hemsida.

Mer information

Du kan följa hur utbyggnaden fortlöper på kommunens hemsida. Informationen kommer att uppdateras kontinuerligt.

Var tar vårt sopberg vägen?

Under 2003 kom 86 % till nytta i Tanums kommun – tack vare sortering och återvinning

Farligt avfall

Går huvudsakligen till RagnSells i Halmstad, SAKAB i Kumla och Recy i Värnamo för miljöriktig destruktion eller energiutvinning. Ca 40 ton/år.

Spilloja

Till Recy i Göteborg för rening och energiutvinning. Ca 15 ton/år.

Oljefilter

Till RagnSells i Halmstad. Oljeresorna energiutvinns och metallen återvinns. Ca 5 ton.

Lysrör

Inklusive lågenegilampor. Går till SAKAB i Kumla där kvicksilver, glas och övrigt material återvinns. Ca 10 000 st/år

Elektronikskrot – diverse

Till Tabulator i Norrköping för materialåtervinning. Ca 62 ton/år

Elektronikskrot – vitvaror

Till Stena-Gotthard i Halmstad för materialåtervinning. Ca 890 st/år

Kylmöbler

Till Stena-Gotthard i Halmstad. Freonet omhändertags och destrueras, övriga delar materialåtervinns. Ca 1 300 st/år

Fordonsbatterier

Till Boliden-Bergsöe i Landskrona för blyåtervinning. Ca 48 ton/år

Däck

Till RagnSells däckåtervinning utanför Partille för material- och energiåtervinning. Ca 215 ton/år

Metallskrot

Till Stena-Gotthard i Uddevalla respektive Halmstad. Ca 770 ton/år

Metallförpackningar

Till TRAAB i Vänersborg för sortering och vidare befordran till olika smältverk där de materialåtervinns. Ca 30 ton/år

Glas

Till Hammars glasbruk vid Vättern. Materialåtervinns och blir till nya förpackningar och glasull. Ca 340 ton/år

Hårda plastförpackningar

Till Deje Bruk m fl för materialåtervinning där plasten bl a blir nya sopsäckar. Ca 26 ton/år

Mjuka plastförpackningar

Bärkassar, platspår, plastfolie etc läggs bland hushållsavfallet i soppåsen. Återvinns via förbränning till energiutvinning tillsammans med övrigt hushållsavfall.

Papper/kartong

Tidningar och pappersförpackningar körs till HA-industri i Trollhättan och IL i Göteborg för vidare befordran till olika pappersbruk för att bli nytt papper. Ca 1 130 ton/år

Trä

Flisas till biobränsle och används som bränsle i Uddevalla Energis fjärrvärmeanläggning. Ca 1 900 ton/år

Slam

Från avloppsreningsverk blir till gödning för energigrödor eller komposteras med bark för användning på grönytor. Ca 2 000 ton/år

Kompost

Parkavfall och biologiskt nedbrytbart hushållsavfall komposteras på Tyft i Tanum. Används som matjord och gödning på ekologiskt jordbruk. Ca 120 ton/år

Brännbart avfall

Till energiutvinning genom förbränning vid avfallsvärmeverk i Göteborg och Lidköping. Ca 2 500 ton/år som hamnat i sopsäcken eller som "grovsopor" efter hushållens källsortering samt ca 1 900 ton/år som sorterats ut från verksamhets och byggavfall.

Restavfall

Ca 1 400 ton/år läggs på deponi med gasutvinning utanför Skara. Gasen värmer hus i Skara. Ca 550 ton/år, t ex asbest och betongrester läggs på deponin vid Tyft.

RAMBO AB | Södra Hamngatan 6, 453 80 Lysekil
Tel 0523-142 95, Fax 0523-151 59, www.rambo.se

BOKSLUT 2003

Positivt resultat för fjärde året i rad

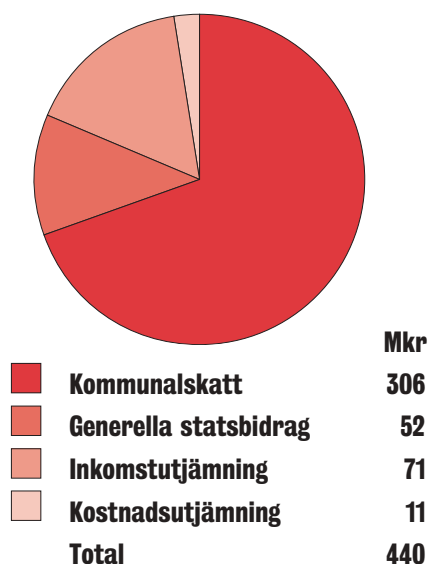
Tanums kommun redovisar ett överskott på 5,8 mkr i 2003 års bokslut. Kommunen klarar därmed det lagstadgade balanskravet som innebär att kommuner och landsting ska redovisa överskott.

	2003	2002
Verksamhetens intäkter	139 834	133 679
Verksamhetens kostnader	-560 830	-534 898
Verksamhetsresultat	-420 996	-401 219
Skatteintäkter och statsbidrag	439 710	420 049
Finansnetto	-12 899	-15 930
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto	5 815	4 879
Extraordinära poster		
Årets resultat	5 815	4 879

ÖKADE SKATTEINTÄKTER

Det goda resultatet beror främst på ökade skatteintäkterna och ett förbättrat finansnetto. Kommunens kostnader finansieras till cirka 80 procent genom skatteintäkter, statsbidrag och utjämningsbidrag. Kommunens utdebitering som uppgår till 21,62 kronor har hållits oförändrad under året. Tanums egna skatteunderlag är lägre än genomsnittet för riket varigenom kommunen enligt nu gällande system garanteras utjämningsbidrag från andra kommuner. Av skatteintäkterna kommer cirka 80 procent från kommunens egna innevånare medan resterande del är utjämningsbidrag från andra kommuner.

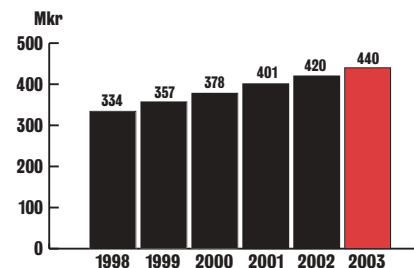
Skatteintäkter och statsbidrag 2003

ÖKADE VERKSAMHETSKOSTNADER

Verksamhetskostnaderna har ökat med 26 mkr (cirka fem procent). De största kostnadsökningarna de senaste åren finns inom gymnasium, handikappomsorg och räddningstjänst, som samtliga ökat sina kostnader med cirka 40 procent sedan 1999. Fördelningen av kommunens kostnader på olika verksamheter visas i följande diagram.

Skatteintäkter och statsbidrag 1998-2003

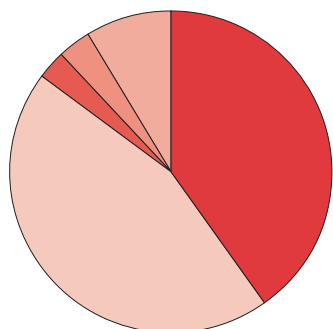

Vad kostar kommunal verksamhet?

I uppställningen nedan ges några exempel på vad kommunal verksamhet kostar. Prisexemplen gäller verksamhet och bokslut för år 2003.

Förskoleplats	80 449 kr
Grundskoleelev	56 116 kr
Gymnasieelev, annan kommun	86 110 kr
Äldreboende per plats	525 713 kr

VERKSAMHETSKOSTNADER 2003

	Mkr
Omsorgsnämnden	181
Barn- och utbildning	203
Kultur- och fritid	13
Tekniska/miljö och byggnad	15
Kommunstyrelsen	39
Totalt	451

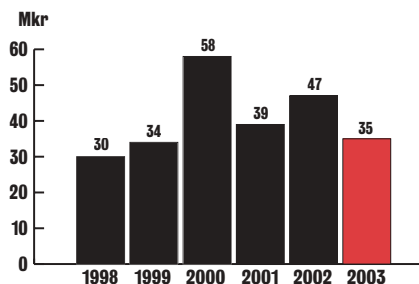
INVESTERINGAR

Investeringsvolymen har legat på en hög nivå under hela 1990-talet. Investeringsvolymen har varit för hög för att kunna finansieras av överskott från den löpande verksamheten. En ökad upplåning har varit nödvändig. Under de senaste sex åren har investeringsvolymen varit totalt 243 mkr.

Under 2003 har kommunen investerat totalt 35 mkr. Större investeringar under året var:

- Tanumshede vattenverk, 3,4 mkr
- Brandstationer, 2,6 mkr
- Ombyggnad av Hedeskolan, 5,5 mkr
- Exploatering Vetteberget, Fjällbacka, 3,0 mkr

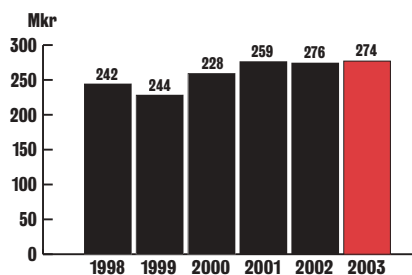
INVESTERINGAR 1998-2003

LÅNESKULD

Kommunens låneskuld har beroende på stora investeringar under i princip hela 1990-talet ökat från 36,4 mkr år 1990 till 277,2 mkr i 2003 års bokslut. De två senaste åren har låneskulden legat på en i stort sett oförändrad nivå. Tillsammans med Tanums Bostäders lån uppgår kommunkoncernens låneskuld till 381,1 mkr.

LÅNESKULD 1998-2003 (kommunen)

FRAMÅTBlick

Den försämring av ekonomin för kommunsektorn som inleddes 2002 och som blev än tydligare 2003 kommer att fortsätta även den kommande femårsperioden. Försämringen beror på att skatteintäktsökningen kommer att bli lägre de kommande åren samtidigt som kostnaderna beräknas öka för gymnasieskolan, handikappomsorgen och förskoleverksamheten. Dessutom kommer de kommunala pensionskostnaderna att öka kraftigt de närmaste åren.

Tanums kommuns budget för 2004 visar ett överskott på endast 0,2 mkr. I budgetförslaget ingår besparingar på cirka elva mkr. Trots besparingarna har en skattehöjning varit nödvändig att göra för att få budgeten i balans. Kommunskatten höjs med 37 öre till 21,99 kronor. Budgeten saknar marginaler för en lägre tillväxt, kostnadsförändringar eller oförutsedda händelser. Investeringsvolymen är fortsatt hög, i 2004 års budget upptas investeringar på 35,7 mkr och för perioden 2004-2006 uppgår investeringsvolymen till 110,9 mkr.

KOMMUN- FULLMÄKTIGE SE'N SENAST

Kf 15/12-03 beslutade bl a

att göra en förändring av maxtaxan inom barnomsorgen utifrån den höjning som regeringen beslutat om,

att anta förslag till VA-taxa 2004,

att anta förslag till renhållningsavgifter 2004,

att anta förslag till ändring av taxa för avfallsbehandling 2004 för Tanums avfallsanläggningar,

att godkänna förslag till ändring i hamntaxan,

att godkänna förslag till anmälnings- respektive årlig avgift för dem som står i kö till sjöbodstomt eller förråd,

att godkänna förslag till nya gästhamnsavgifter,

att godkänna förslag till nya småbåtsavgifter för småbåtsplatser, köavgifter samt turordningsregler för erhållande av båtplats,

att teckna avtal med Västra Götalandsregionen avseende folkhälsa i Tanums kommun 2004-2005.

Kf 2/2 -04 beslutade bl a

att som svar på motion från Birgit Ekholm (S) om policydokument för småskalig eldning med fast biobränsle i tätbebyggt område uppdra åt miljö- och byggnadsnämnden att utarbeta ett sådan dokument.

Samtliga kommunala nämndsprotokoll finns på www.tanum.se.

KALENDER

Med reservation för ändringar. För mer information ring
Turistkontoret, tel 0525-183 80 eller
gå in på www.tanumturist.se och evenemang

Juni

- Ons 16 juni-28 aug Solhem Krukmakeri & Galleri; Utställning "Akvarell på Solhem" 10-18 (må-fr), 11-15 (lö), 11-15 (sö i juli)
- Ons 16 Hedevalen Tanumshede; Tanumsspelen 18.00
- Ons 16 Utängens Loge; Tick-Tack 19.00
- Ons 16 Guidad vandring; Trossö-Lindö-Kalvö 17.00 Resö hamn
- Ons 16-24 Galleri Ranrike, Tanumshede; Utställning Oscar Nordblom
- Ons 16-27 Gerlesborgsskolan galleri; Ulf Gripenholm- grafik 12-18
- Ons 16 juni-10 aug Gerlesborgsskolans matsal; Stipendiat Torunn Melander
- Ons 16 juni-31 aug En Kopp Zen Tanumshede; Utställning Zenkonst 11-18 ej lö
- Tor 17-19 Megafestivalen, Vrångsholmen utanför Tanumshede
- Fre 18 Utängens Loge; Thorleifs 21.00
- Lör 19 TanumStrand; Lindaus
- Sön 20 Hedevalen Tanumshede; Idrottsdag 14.00
- Mån 21 Hornbore By; Sångsångstart i Vikingabyn, Hamburgsund
- Mån 21 Vitlycke Museum; Firande av sommarsolståndet
- Ons 23 Utängens Loge; Vi Tre 21.00
- Ons 23 Terrassen; Stand up med Sharam "Mustafa" 21.00
- Fre 25 Midsommarfirande runt om i hela kommunen
- Fre 25 Gerlesborgsskolan; Midsommarkonsert 19.30
- Fre 25-26 TanumStrand; Casablanca
- Lör 26 Sommardansen i Sannäs; Ingvar & Co 20.00
- Lör 26 Utängens Loge; Loffes 21.00
- Lör 26 Grebbestad kyrka; Kören Årter & Flåsk 18.00
- Sön 27-30 Akvarellkurs på Hamburgö Gamla Skola. Anmälan krävs
- Sön 27-30 Kom igång och skriv! Kurs på Hamburgö Gamla Skola.
- Tis 29 Havstensunds kapell; Sång o gitarr
- Ons 30 Utängens Loge; Haga Lennart 19.00
- Ons 30 Terrassen Grebbestad; Stand up med Tomas Oredsson 21.00
- Ons 30 Flötemarkens Vildmarkscamp Bullaren; Bäversafari 19.00
- Ons 30 juni-3 juli Akvarellkurs på Hamburgö Gamla Skola. Anmälan krävs
- Juli**
- Tor 1 Grebbestad kyrka; Anders Ådin & Cecilia Winegård 20.00
- Fre 2 Sommardansen i Sannäs; Spelelänkarna 20.00
- Lör 3 Utängens Loge; Claes Lövgrens 21.00

**Debattinlägg till:
Tanums Kommun
Kommunkansliet
457 81 Tanumshede**

**Besöksadress:
Kommunhuset Tanumshede
Telefon 0525-180 00 vx. Fax 0525-183 00
E-post info@tanum.se Hemsida www.tanum.se**

- Lör 3 TanumStrand; Sunrise
- Lör 3 Fjällbacka Kalaset, och Skärgårdens dag
- Lör 3-23 Galleri Ranrike, Tanumshede; Utställning Margareta Blomberg
- Lör 3juli-8aug Gerlesborgsskolan galleri; Leslie Johnson 12.00-18.00
- Lör 3juli-8aug Gerlesborgsskolan Konsthall; Laris Strunke 12.00-18.00
- Sön 4 Kragenäs körstuga; Årter o Flåsk 20.00
- Sön 4 Vitlycke Museum; Familjedag
- Sön 4 Högsommarregatta i Fjällbacka
- Tis 6 Havstensunds kapell; "Trio Espring" 20.00
- Ons 7 Utängens Loge; Kjell-Christer 19.00
- Ons 7 Flötemarkens Vildmarkscamp Bullaren; Bäversafari 19.00
- Ons 7 Bryggdansen i Fjällbacka 20.00
- Tor 8 Grebbestad kyrka; Sångare från Ace of Base 20.00
- Tor 8 Terrassen Grebbestad; Stand up med Janne Bylund 21.00
- Fre 9 Sommardansen i Sannäs; Tång & Co 20.00
- Fre 9 Terrassen; Coverbandet Glömda Tider uppträder
- Fre 9-11 Grebbestad Karneval
- Lör 10 Resö; Hammens dag
- Lör 10 Gerlesborgsskolan; Konsert K. Höglund /J. Johansson 19.30
- Lör 10 TanumStrand; Brava
- Lör 10 Utängens Loge; Roger Lindbloms 21.00
- Sön 11 Kragenäs körstuga; Årter & Flåsk 20.00
- Sön 11-18 Scen på Bönn, Hamburgsund; Emil i Lönneberga
- Sön 11-24 Kämpersvik; Akvarellutställning von Elen- Eklund- Elg 17.00-20.00 (vernissage lör 10 jul 15-20)
- Tis 13 Havstensunds kapell; Helena o Maria Henriksson 20.00
- Tis 13 Kulturvandring i Grebbestad; samling Taubestatyn 19.00
- Ons 14 Utängens Loge; Musikanterna 19.00
- Ons 14 Flötemarkens Vildmarkscamp Bullaren; Bäversafari 19.00
- Ons 14 Visor på Falckeröd Grebbestad; Lars-Eric & Johan Frennberg 19.00
- Ons 14 Bryggdansen i Fjällbacka 20.00
- Tor 15 Grebbestad kyrka; Diplomorganist Berit Larsson 20.00
- Tor 15 Terrassen Grebbestad; Fame Factory uppträder
- Fre 16 Minneslund; Ebba Lindqvist plats i Grebbestad 14.00
- Fre 16 Grebbestad kyrka; Ebba Lindqvistkonsert 19.00
- Lör 17 Sannäsdagen; Musik Kjell & Lennart, Musikfabrikken 10.00-23.00
- Lör 17 Kalvöbasaren, Fjällbacka
- Lör 17 Gerlesborgsskolan; Konsert MusicMusicMusic 19.30
- Lör 17 Utängens Loge; Curt Haagers 21.00
- Lör 17 TanumStrand; Chans
- Mån 19-23 Sommarkurs "Bohuslän i våra hjärtan" Gr. Folkhögskola
- Tis 20 Havstensunds kapell; Mottettkören fr. Grebbestad k:a 20.00
- Tis 20 Kulturvandring i Grebbestad; samling Pilträdet 19.00
- Tis 20 Blues festival i Hamburgsund
- Ons 21 Utängens Loge; Streaplars 19.00
- Ons 21 Visor på Falckeröd Grebbestad; Michael Samuelsson 19.00 & 22.00
- Ons 21 Flötemarkens Vildmarkscamp Bullaren; Bäversafari 19.00
- Ons 21 Bryggdansen i Fjällbacka 20.00
- Ons 21 Stora krabbmetartävlingen i Fjällbacka
- Tor 22 Grebbestad kyrka; Blåsorkester från Tyskland 20.00
- Tor 22 Terrassen Grebbestad; Stand up med Claes Malmberg 21.00
- Fre 23 Sommardans i Sannäs; Musikanterna 20.00
- Fre 23 juli-1 aug Tanums Kulturveckla. 30års jubileum
- Lör 24 Gerlesborgsskolan; Konsert med Dag Achatz 19.30
- Lör 24 TanumStrand; Jive
- Lör 24 Utängens Loge; Svenes 21.00
- Lör 24-25 Vitlycke museum; Livsstidshelg
- Sön 25 Stora & Lilla Lursundan; start Tanumshede kl.10.00
- Tis 27 Scen på Bönn, Hamburgsund; Bröderna Haaks
- Tis 27 Havstensunds kapell; "Fredmans apostlar" 20.00
- Tis 27 Kulturvandring i Grebbestad; samling E.Lindqvist plats 19.00
- Ons 28 Utängens Loge; Bo Mats 19.00

- Ons 28 Visor på Falckeröd Grebbestad; Årter & Flåsk 19.00
- Ons 28 Flötemarkens Vildmarkscamp Bullaren; Bäversafari 19.00
- Ons 28 Bryggdansen i Fjällbacka 20.00
- Tor 29 Grebbestad kyrka; Mjukjazzgruppen "Änglaspel" 20.00
- Tor 29 Terrassen Grebbestad; Tötta Näslund uppträder
- Fre 30 TanumStrand; Chans
- Fre 30 Sommardans i Sannäs; Spelelänkarna 20.00
- Fre 30-31 Bullaregården; Dragspelstämman
- Fre 30juli-1aug Hornbore Ting, Hamburgsund; Vikingaspel/marknad
- Fre 30juli-1aug Gerlesborgsskolan; Gerlesborgs Musikdagar
- Fre 31 Hedevalen Tanumshede; Emils Cup
- Lör 31 Bullaremark'n n
- Lör 31 Vitlycke museum; Fullmånefest
- Lör 31 TanumStrand; Blondy
- Lör 31 Utängens Loge; Thor-Freddys 21.00
- Lör 31 juli-20 aug Galleri Ranrike, Tanumshede; Utställning Ann-Mari o Lennart Didoff

Augusti

- Sön 1-8 Tanums kyrka; Orgelveckla i Tanum
- Mån 2-6 Sommarkurs " Uppäck stranden och havet" Gr. Folkhögskola
- Mån 2-6 Sommarkurs " Målning- gamla tekniker" Gr. Folkhögskola
- Tis 3 Havstensunds kapell; "Musik Nyman" 20.00
- Ons 4 Utängens Loge; Domino 19.00
- Ons 4 Flötemarkens Vildmarkscamp Bullaren; Bäversafari 19.00
- Tor 5 Grebbestad kyrka; "Vi fyra" 20.00
- Tor 5 Terrassen Grebbestad; Stand up med Peter Wahlbäck 21.00
- Tor 5 Vitlycke museum; Nattvandring till hällristningarna 22.00
- Fre 6 Sommardansen i Sannäs; Kjell & Lennart 20.00
- Lör 7 Rabbalshede marknad
- Lör 7 Utängens Loge; Bengt-Hennings 21.00
- Lör 7 Tanumsdagen med MC-parad 13.00 Tanumshede
- Lör 7 TanumStrand; Casablanca
- Sön 8 Vitlycke Museum; Familjedag
- Mån 9-13 Sommarkurs "Akvarell- landskap i ljus" Gr. Folkhögskola
- Mån 9-15 Vitlycke museum; Vitlyckeveckan
- Tis 10 Vitlycke museum; Nattvandring till hällristningarna 22.00
- Ons 11 Utängens Loge; Tång & Co 19.00
- Ons 11 Flötemarkens Vildmarkscamp Bullaren; Bäversafari 19.00
- Tor 12 Vitlycke museum; Nattvandring till hällristningarna 22.00
- Tor 12 Terrassen Grebbestad; Coverbandet Glömda Tider uppträder
- Lör 14 Sundets dag i Hamburgsund
- Lör 14 TanumStrand; Lindaus
- Lör 14 Utängens Loge; Jontez 21.00
- Mån 16-20 Sommarkurs " Akvarellmålning figur och porträtt" Gr. Folkhögskola
- Tis 17 Vitlycke Museum; Nattvandring till hällristningarna 22.00
- Ons 18 Utängens Loge; Spelelänkarna 19.00
- Tor 19 Vitlycke Museum; Nattvandring till hällristningarna 22.00
- Tor 19 Terrassen Grebbestad; Stand up med Lenny Norman 21.00
- Lör 21 TanumStrand; Rhodos
- Lör 21 Utängens Loge; Leijons 21.00
- Mån 22 Vitlycke Museum; Nattvandring till hällristningarna 22.00
- Ons 25 Utängens Loge; Haga Lennart m bröder 19.00
- Tor 26 Guidad vandring; Trossö-Kalvö-Lindö, Resö Hamn 17.00
- Fre 27 En Kopp Zen; Te-ceremoni kurs i Tanumshede 18.00
- Lör 28 Guidad vandring; Kynnefjälls vildmark, Kasebo 11.00
- Lör 28 Utängens Loge; Glenn-Endys 21.00
- Lör 28 VM i Makrillmete, Fjällbacka
- Lör 28 TanumStrand; Notix